

Ruimtelijke onderbouwing

Realisatie Zonneveld Onder Ons

Ruimtelijke onderbouwing

Realisatie Zonneveld Onder Ons

JANUARI 2020 EN AANGEPAST IN
AUGUSTUS 2020

Opdrachtgever

Pure Energie
Postbus 3141
7500 DC ENSCHEDE

Opdrachtnemer

Eelerwoude
Mossendamsdwarsweg 3
Postbus 53
7470 AB GOOR
T 0547 26 35 15
F 0547 26 33 15
E info@eelerwoude.nl
I www.eelerwoude.nl

INHOUD

1	INLEIDING	7
1.1	Aanleiding	7
1.2	Ligging en begrenzing plangebied	7
1.3	Huidig planologisch regime	8
1.4	Leeswijzer	9
2	PLANBESCHRIJVING	10
2.1	Inleiding	10
2.2	Beschrijving huidige situatie plangebied	10
2.3	Het zonneveld	13
3	BELEIDSKADERS	16
3.1	Inleiding	16
3.2	Rijksbeleid	16
3.3	Provinciaal beleid	20
3.4	Gemeentelijk beleid	29
3.5	Conclusie	32
4	WAARDENTOETS	33
4.1	Inleiding	33
4.2	Natuurwaarden	33
4.3	Archeologische waarde	35
4.4	Cultuurhistorie	36
4.5	Water	37
4.6	Conclusie	38
5	MILIEUASPECTEN	39
5.1	Inleiding	39
5.2	Bodem	39
5.3	Geluid	40
5.4	Luchtkwaliteit	41
5.5	Externe veiligheid	42
5.6	Bedrijven en milieuzonering	43
5.7	Verkeer en parkeren	44
5.8	Vormvrije m.e.r.-beoordeling	44
5.9	Leidingen	45
5.10	Lichtreflectie	45
5.11	Electromagnetische straling	46
5.12	Warmteontwikkeling	46
5.13	Conclusie	46
6	RUIMTELIJKE INPASSING ZONNEVELD	47

7	UITVOERBAARHEID	52
7.1	Inleiding.....	52
7.2	Ruimtelijke uitvoerbaarheid	52
7.3	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	52
7.4	Economische uitvoerbaarheid	53
7.5	Conclusie	53

BIJLAGEN

- **Ruimtelijk Kwaliteitsplan (inrichtingsplan)**
- **Quickscan flora en fauna**
- **Aerius berekening**
- **Watertoets**

1

INLEIDING

1.1 Aanleiding

De overheid geeft beleidsruimte

De Nederlandse overheid heeft een grote ambitie op het gebied van duurzaamheid. In het Energieakkoord is afgesproken dat het aandeel hernieuwbare energieopwekking in 2020 14% moet zijn, en in 2023 16%. De provincie Overijssel heeft het doel om in 2023, 20% van haar energie uit duurzame energiebronnen te halen. Ook de gemeente Hardenberg heeft een concrete en haalbare doelstelling voor een aandeel duurzame energie van 14% in 2020 en ambitieuze doelstellingen voor de verdere ontwikkeling van dit aandeel naar 20% in 2023, met een ondergrens van 16% zoals dat ook in het landelijke Energieakkoord is bepaald en 30% in 2030. De gemeente geeft in haar afwegingskader 'Duurzame energie kansen en kader' aan dat zonneparken een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan het behalen van de doelstellingen.

Een grondeigenaar heeft het plan opgevat om een zonneveld (voor onbepaalde tijd) te realiseren ter grootte van circa 5 hectare, op de voormalige vloeivelden en het gronddepot aan de Fabriekswijk in De Krim, ten westen van Coevorden. Voor de ontwikkeling, realisatie en exploitatie van het zonneveld is de grondeigenaar de samenwerking aangegaan duurzaam energiebedrijf Pure Energie.

Voor de realisatie van het zonneveld wordt een omgevingsvergunning aangevraagd door Pure Energie (tevens vergunninghouder), in afwijking van het bestemmingsplan (op grond van artikel 2.12, eerste lid, sub a, onder 3° Wabo). Deze voorliggende ruimtelijke onderbouwing is onderdeel van de vergunningsaanvraag. Hierin komen alle relevante aspecten vanuit de ruimtelijke ordening voor dit project aan de orde en deze ruimtelijke onderbouwing toont aan dat de ontwikkeling in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening.

1.2 Ligging en begrenzing plangebied

De beoogde locatie ligt in de gemeente Hardenberg, op het Industriepark Onder Ons De Krim, ten zuidoosten van de Groenveldweg. Primair betreft het plangebied een gronddepot. Ten zuidwesten van het plangebied ligt op circa 400 meter afstand de Beukenlaan, met de nieuwe ijsbaan en het evenemententerrein. Ten oosten ligt op circa 550 meter afstand de Kalkwijk met verspreide agrarische bebouwing.

Figuur 1: Ligging en begrenzing plangebied.

1.3 Huidig planologisch regime

Het plangebied maakt onderdeel uit van de 'Beheersverordening De Krim (herziening)', welke is vastgesteld op 29 september 2015. In het plangebied geldt de enkelbestemming 'Groen'. Het noordoostelijke deel van het plangebied heeft daarbij de aanduiding 'specifieke vorm van bedrijf – slibdepot' en het zuidwestelijke deel heeft de aanduiding 'ijsbaan'. Aan de noordwestzijde ligt een vlak met de aanduiding 'parkeerterrein'. Daarnaast geldt voor een deel, aan de zuidwestzijde, van de gronden de dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie 3' en voor de uiterste zuidwestelijke punt geldt de dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie 5'. De aanduiding 'Geluidszone – Industrie' geldt tot slot voor het grootste deel van het plangebied.

De voorgenomen realisatie van een zonneveld, het plaatsen en het in gebruik nemen van de constructies met zonnepanelen en toebehoren ten behoeve van het opwekken van duurzame energie, past niet binnen het huidige planologische regime.

Figuur 2: Weergave plangebied op verbeelding Beheersverordening De Krim (herziening).

1.4 Leeswijzer

De ruimtelijke onderbouwing is opgebouwd uit 6 hoofdstukken. In hoofdstuk 2 wordt eerst ingegaan op het voorgenomen plan. In hoofdstuk 3 komt het beleidskader aan bod. In dit hoofdstuk wordt een beschrijving gegeven van het van toepassing zijnde rijksbeleid, provinciaal beleid en gemeentelijk beleid. Het voorgenomen plan wordt daarbij getoetst aan dit beleid. Hoofdstuk 4 bevat een waardentoets. Hieruit blijkt welke waarden er in het plangebied aanwezig zijn en of deze worden aangetast door de ontwikkeling. In hoofdstuk 5 komen de relevante milieuaspecten aan bod. Hoofdstuk 6 beschrijft de ruimtelijke inpassing en in hoofdstuk 7 wordt tot slot ingegaan op de ruimtelijke, maatschappelijke en economische uitvoerbaarheid

2

PLANBESCHRIJVING

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt de huidige situatie weergegeven en wordt de voorgenomen ontwikkeling beschreven.

2.2 Beschrijving huidige situatie plangebied

2.2.1 Ligging plangebied

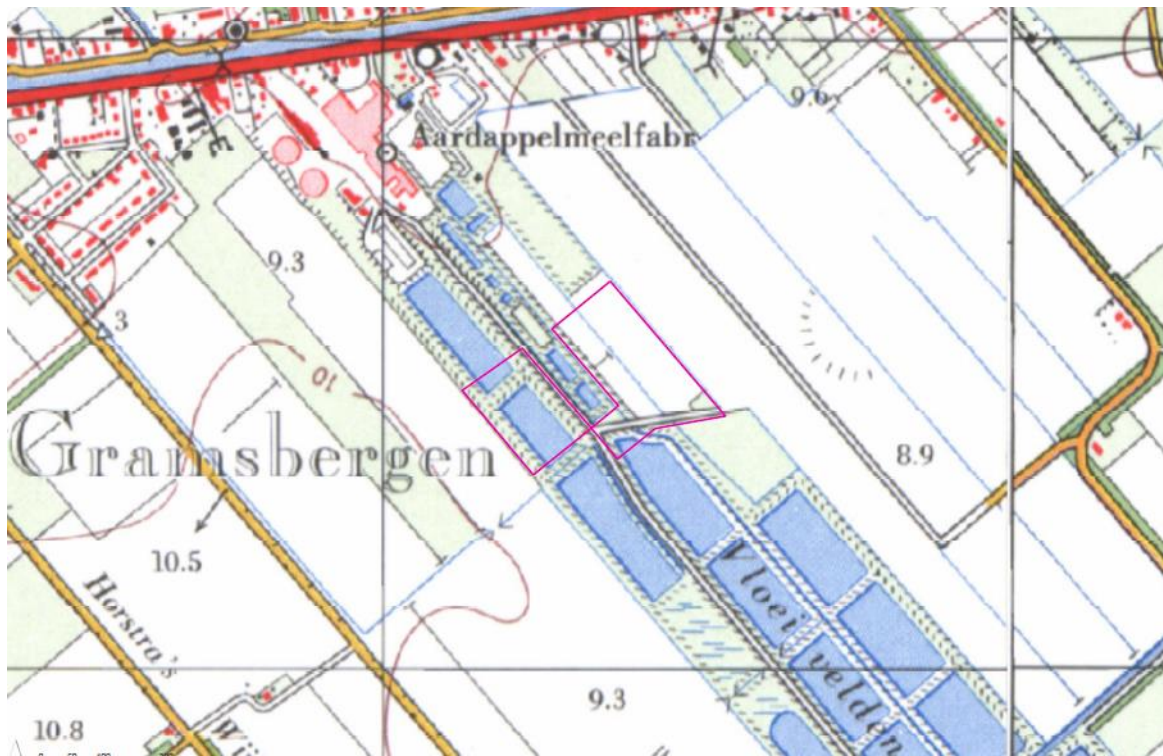
De beoogde locatie ligt in de gemeente Hardenberg, op het Industriepark Onder Ons De Krim, ten zuidoosten van de Groenveldweg. Het plangebied is circa 5 hectare groot, en het betreft de voormalige waterspoelbassins van een aardappelmeelfabriek.

Ten zuidwesten van het plangebied ligt op circa 400 meter afstand de Beukenlaan, met de nieuwe ijsbaan en het evenemententerrein. Ten oosten ligt op circa 550 meter afstand de Kalkwijk met verspreide agrarische bebouwing.

2.2.2 Historie plangebied

Bij de realisatie van de vloeivelden is de oorspronkelijke kavelstructuur aangehouden, waardoor een gevarieerd en kleinschalig landschap is ontstaan van open water en rietkragen met bosschages. Ecologisch waardevol met sterk aanwezige cultuurhistorische relictten in een verder monotoon agrarisch landschap, dat vanwege de ontginningsgeschiedenis een eigen (cultuurhistorische) waarde kent. Het gebied bestond in 1900 nog uit een afwisseling van veen(ontginning), woeste grond en landbouw. Wel was destijds de structuur van het landschap al goed zichtbaar. De scheidingsloten/wijken om het gebied te ontwateren werden als eerste aangelegd. Daarbinnen werd het veen afgegraven en verder ontwaterd en opgedeeld in blokken, zodat het geschikt werd voor de landbouw. De kleinschalige, blokkige verkaveling is in de loop der tijd verdwenen. De hoofdwatertgangen zijn gebleven. Binnen deze structuur is sinds het begin van de vorige eeuw de aardappelmeelfabriek actief die met behoud van de hoofdwatertgangen vloeivelden heeft aangelegd. Deze zijn tot op de dag van vandaag nog als zodanig herkenbaar in het inmiddels tot natuurgebied omgevormde landschap. Kenmerken van dit open veenontginningslandschap zijn:

- open agrarisch landschap;
- opstreckende verkaveling waarbij de sloten de structuur van het landschap bepalen;
- regelmatige en grootschalige verkaveling;
- strak, rechthoekig wegenpatroon met wegbeplanting;
- natuurlijke voormalige vloeivelden.

Figuur 3: Historische topografische kaart met de situatie omstreeks 1980

2.2.3 Huidige situatie

Het industrieterrein is nog niet volledig ontwikkeld. Aan de zuidkant, aansluitend aan het plangebied voor het zonneveld, zijn nog enkele kavels onbenut. Het industrieterrein wordt met een hekwerk afgesloten van het noordelijk gelegen lintdorp De Krim. Ten zuiden van het plangebied voor het zonneveld, op de voormalige vloeivelden, is een natuurgebied ontwikkeld. Hier zijn diverse vogelkijkhutten en wandelpaden aanwezig. Het plangebied ligt tussen het industrieterrein (in ontwikkeling) en het natuurgebied van de voormalige vloeivelden. Het noordoostelijke deel was tot voor kort in gebruik als gronddepot en ligt daarom aanzienlijk hoger dan het omliggende maaiveld. Na afwerking van het gronddepot kan het terrein middels ontwikkeling als zonneveld een extra functie krijgen die industrie en natuur met elkaar verbindt. De contouren van het plangebied zijn van ver zichtbaar. Dit komt zowel door de openheid van het landschap als voor wat betreft het oostelijke veld, door de hogere ligging. Op enkele honderden meters vanaf het plangebied ligt aan weerszijden een weg met stevige laanbeplanting.

2.2.4 Ecologie

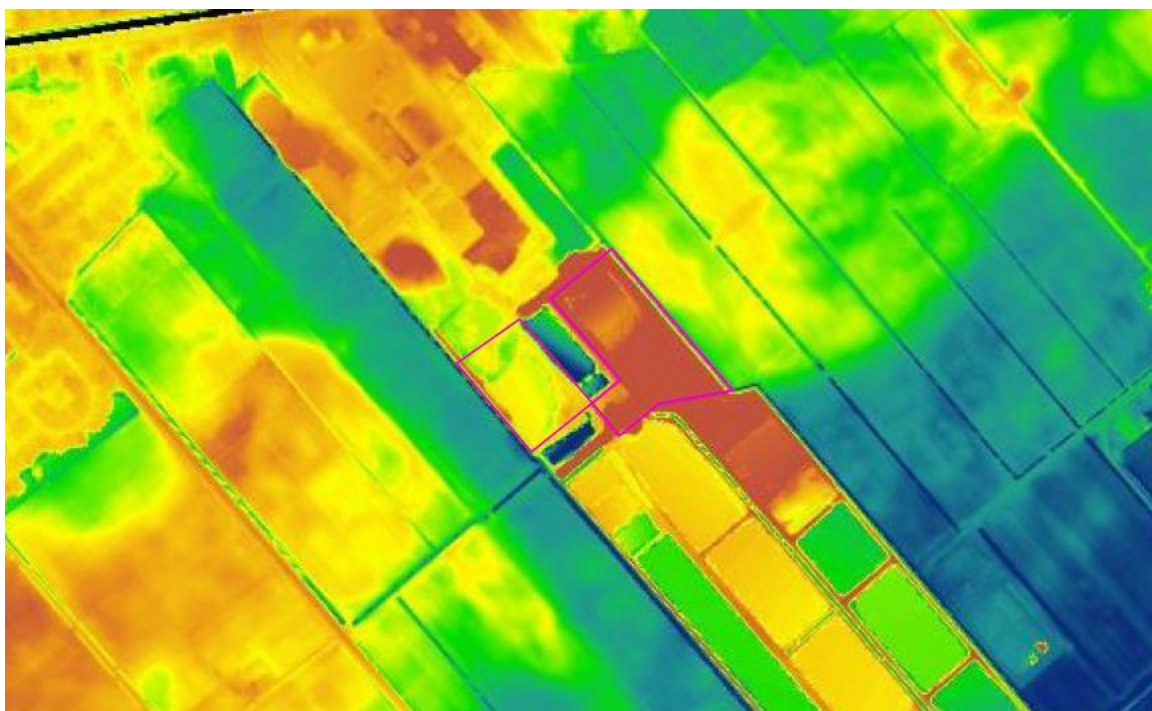
Een ecoloog heeft de huidige natuurwaarden in en om het plangebied geïnventariseerd. Ook is er contact gelegd met enkele bij deze natuur betrokken lokale partijen. Met name de randen rondom het gronddepot zijn van meerwaarde voor vogels en kleine zoogdieren. Bomen zijn hinderlijk, maar struiken, ruigte en kruiden versterken het leefgebied van de fauna het best. Tijdens het veldbezoek werden een paar torenvalken gesignaleerd. Er is echter geen nest aangetroffen in de omgeving. De voorgestane ontwikkeling biedt kansen om nieuwe nestgelegenheden te creëren voor deze en andere vogels:

- Voeg geen bomen toe in het plangebied, maar gebruik heesters en ruigte voor de inpassing.

- De patrijs is een graag geziene soort in het gebied. Deze heeft baat bij bloeiende en zaaddragende planten, die mogelijk niet gebiedseigen zijn.
- Een nestkast voor een torenvalk is van toegevoegde waarde.
- Houd rekening met de grote hoeveelheden vogels in het gebied (bijv. preventie middels passieve middelen/schoonmaken van de panelen).

2.2.5 Hoogtes

De fabriekswijk en de vloeivelden, met daar tussenin het plangebied op het gronddepot, kennen een afwijkende hoogteligging ten opzichte van het natuurlijke maaiveld en het reliëf van de omgeving (zie figuur 4). De vloeivelden bestaan uit 'bakken' met water met rondom een grondlichaam. Beide delen van het plangebied zijn in gebruik (geweest) als gronddepot. Het westelijke deel ligt op 9,80 m + NAP, gelijk aan de zandrug ten oosten van het plangebied. De naastgelegen westelijke akker ligt circa een meter lager. Het oostelijke veld ligt daarentegen circa 5 meter boven maaiveld (inclusief afdeklaag met schone grond). Dit maakt dat het oostelijke deel van het plangebied qua bodem en grondwaterhuishouding weinig relatie heeft met die in de directe omgeving. Tussen beide delen, buiten het plangebied, ligt een waterbassin. Dit maakt dat er voor Nederlandse begrippen extreem veel hoogteverschil is op korte afstand, zij het met een technische en niet met een natuurlijke ontstaansgeschiedenis.

Figuur 4: Hoogtekaart plangebied en omgeving

2.3 Het zonneveld

In deze paragraaf wordt het plan voor het zonneveld uiteengezet. Ten behoeve van het plan is ook een Ruimtelijk Kwaliteitsplan (inrichtingsplan) opgesteld. Deze is separaat bijgevoegd.

2.3.1 Initiatief voor een zonneveld

De grondeigenaar heeft, in samenwerking met Pure Energie, het plan opgevat om binnen het plangebied een zonneveld te realiseren (Pure Energie vraagt de vergunning aan en is de vergunninghouder). Met het zonneveld wordt duurzame elektriciteit opgewekt voor onbepaalde tijd. Het realiseren van zonnenvelden is noodzakelijk om de overheidsdoelstellingen te behalen.

2.3.2 De locatiekeuze

Het zonneveld is hier landschappelijk goed in te passen en er is sprake van dubbel ruimtegebruik. Daarnaast is het essentieel dat hier aangesloten kan worden op het elektriciteitsnet binnen een acceptabele afstand. Ook ligt het plangebied tegen het industrieterrein van de kern De Krim aan. Aan de andere zijde van het plangebied ligt een natuurgebied, waarmee het zonneveld (door deze op een goede wijze landschappelijk en natuurlijk in te richten) een goede overgang kan vormen tussen industrie en natuur. De realisatie van het zonneveld kan een bijdrage leveren aan de biodiversiteit in de omgeving. Het plangebied vormt daarmee planologisch een geschikte locatie.

2.3.3 Technische gegevens zonneveld

Het plangebied voor de ontwikkeling van het zonneveld is ruim 5 hectare groot. Ondanks dat het zonneveld zo efficiënt mogelijk wordt ingericht, wordt niet het gehele oppervlak benut. Hiervan wordt circa 34% van het plangebied benut voor landschappelijke inpassing en natuurlijke inrichting.

De verwachte opbrengst van het zonneveld zal circa 3,5 miljoen kilowattuur per jaar zijn. Dat is evenveel als gemiddeld ruim 1.100 huishoudens per jaar aan elektriciteit verbruiken (bij 3.000 kWh per huishouden per jaar). De gemeente Hardenberg telt 23.203 huishoudens. Dat betekent dat het zonnepark van 5 hectare groot 6% van de huishoudens in Hardenberg van elektriciteit kan voorzien.

De panelen (inclusief constructie) worden zuid-west georiënteerd en de stellages worden 1,52 meter hoog. Daarnaast worden transformatorstations en omvormers geplaatst. Het zonneveld (2 losse velden) worden omsloten door een hekwerk. Dit is noodzakelijk (vanwege veiligheid, beveiliging, verzekeringsvoorwaarde). Het hekwerk wordt maximaal 2 meter hoog.

2.3.4 Inrichtingsplan zonneveld

Het zonneveld wordt landschappelijk en natuurlijk ingepast. Hiertoe is een Ruimtelijk Kwaliteitsplan (inrichtingsplan) opgesteld, welke separaat is bijgevoegd. Hoofdstuk 6 van deze ruimtelijke onderbouwing bevat een beschrijving van het Ruimtelijk Kwaliteitsplan (inrichtingsplan).

2.3.5 Ontsluiting & parkeren

De realisatie van het zonneveld heeft geen grote gevolgen voor het verkeer en parkeren. Het zonneveld moet voornamelijk in de aanlegfase en in de ontmantelingsfase bereikt worden, en daarnaast alleen op heel beperkte schaal ten behoeve van het beheer. Het zonneveld wordt niet openbaar toegankelijk.

Het zonneveld kan op een veilige manier worden ontsloten, via de bestaande toegang aan de noordwestzijde van het plangebied. Binnen het plangebied, buiten het zicht, is ruimte voor het parkeren van enkele voertuigen (ten behoeve van het beheer).

2.3.6 Bouw

De bouw van het project zal waar mogelijk gedaan worden met lokale partijen. De start van de bouw is afhankelijk van de vergunningen. Het leggen van de panelen en het plaatsen van de omvormers zal enkele maanden in beslag nemen. Om het zonneveld aan te sluiten op het net zullen de nodige aanpassingen moeten worden gedaan, deze werkzaamheden kunnen 0,5 á 1 jaar in beslag nemen.

2.3.7 Operationeel

Zodra het zonneveld gerealiseerd is, zal het beheerd gaan worden. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het onderhoud van de systemen, maar ook het monitoren van het zonneveld en diverse administratieve werkzaamheden.

2.3.8 Exploitatieperiode

De exploitatieperiode van het zonneveld is voor onbepaalde tijd.

2.3.9 Financiering

De ontwikkeling van zonnenvelden doet Pure Energie voor eigen rekening en risico.

2.3.10 Participatie

Plaatselijk Belang De Krim noemt een financiële bijdrage aan de nieuwe multifunctionele accommodatie (MFA) in De Krim zeer gewenst. Er is inmiddels afgestemd met de constructeur van de nieuwe MFA en het niet plaatsen van zonnepanelen op de nieuw te bouwen MFA heeft behoorlijk gunstige invloed op de bouwkosten. De gedachte is om de MFA te vergroenen middels Groencertificaten van en stroomlevering door Pure Energie. Zo wordt de elektriciteit opgewekt door het zonneveld aantoonbaar lokaal benut.

Tevens wil Plaatselijk Belang (PB) verkennen of de vermeden bouwkosten kunnen worden aangewend als investering in het zonnepark. Pure Energie stelt maximaal 1.28 hectare van het zonneveld hiervoor beschikbaar. PB De Krim kan na de investering dit deel van het zonnepark via een energiecoöperatie exploiteren en zo langjarig financieel rendement hebben vanuit het zonneveld.

Verder biedt Pure Energie een omgevingsfonds aan van 0,50 euro per opgewekte MWh (= 1000 kWh) per jaar, voor een periode van 15 jaar. PB De Krim is ook nog altijd geïnteresseerd in een eenmalige bijdrage door middel van het contant maken van het omgevingsfonds. Dit zou dan ten goede moeten komen aan de nieuwe MFA. Pure Energie en PB De Krim hebben in goed overleg met elkaar bovenstaande scenario's besproken, uitgewerkt en met elkaar vergeleken. Tijdens deze constructieve gesprekken is wederzijds respect getoond voor de belangen van beide partijen. Pure Energie en PB DE Krim zijn overeengekomen het omgevingsfonds contant te maken en zo, na realisatie van het zonnepark, een eenmalige bijdrage te leveren aan het MFA.

2.3.11 Omgevingsproces

Als één van de eerste acties is Pure Energie in gesprek gegaan met PB De Krim over de mogelijkheden om het zonneveld een zinvolle bijdrage te laten zijn aan De Krim. Daaruit is het plan ontstaan zoals beschreven in 2.3.10. Ook is er nadrukkelijk met PB De Krim gesproken over de communicatie. Pure Energie had de website (www.zonneparkonderons.nl), nieuwsbrief en een brief aan direct omwonenden al voorbereid. PB De Krim stelde voor om op de eerstvolgende ledenvergadering van PB De Krim (22 mei 2019) een presentatie te geven over het idee. Deze presentatie is uitgevoerd en tijdens deze bijeenkomst heeft PB De Krim ook mandaat opgehaald onder de leden om samen met Pure Energie het participatieplan voor het zonneveld verder uit te werken. Enkele dagen na de ledenvergadering heeft Pure Energie een brief gestuurd aan alle adressen in De Krim (900 adressen) met informatie over het zonneveld, verwijzing naar de website en nieuwsbrief en het traject dat Pure Energie en PB De Krim samen ingaan. Ook het versturen van de brief aan 900 adressen is een advies van PB De Krim geweest dat Pure Energie heeft opgevolgd. In oktober 2019 is in afstemming met PB De Krim een digitale nieuwsbrief verzonden met de laatste stand van zaken. Daarin is aangegeven wat de laatste stand van zaken is omtrent de gesprekken met PB De Krim over het participatieplan, het principeverzoek dat is ingediend bij de gemeente Harderberg en het ruimtelijke kwaliteitsplan. Ook over de vervolgstappen communiceert en stemt Pure Energie af met PB De Krim. Daarbij wordt ook besproken wanneer en welke manier de omgeving verder wordt geïnformeerd en betrokken.

3

BELEIDSKADERS

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt het relevante beleid dat betrekking heeft op het plangebied en de voorgenomen ontwikkeling beschreven. Het wordt benaderd vanuit het Rijks-, provinciaal- en gemeentelijk beleid. Het voorgenomen plan wordt getoetst aan dit beschreven beleid.

3.2 Rijksbeleid

3.2.1 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) bevat de visie van het Rijk op de ruimtelijke ontwikkeling van Nederland. Het Rijk streeft naar een krachtige aanpak die ruimte geeft aan regionaal maatwerk, de gebruiker voorop zet, investeringen prioriteert en ruimtelijke ontwikkelingen en infrastructuur met elkaar verbindt. In het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) zijn regels opgenomen om het beleid uit de SVIR te verwezenlijken. In de structuurvisie schetst het Rijk ambities voor Nederland in 2040. Uitgaande van de verantwoordelijkheden van het Rijk zijn de ambities uitgewerkt in rijksdoelen tot 2028, daarbij is aangegeven welke nationale belangen aan de orde zijn. De tijdshorizon is gesteld omdat in de loop van de tijd nieuwe ontwikkelingen en opgaven kunnen vragen om bijstelling van de rijksdoelen. Voor de ambities zijn rijksinvesteringen slechts één van de instrumenten die worden ingezet. Kennis, bestuurlijke afspraken en kaders kunnen ook worden ingezet. De huidige financiële rijkskaders (begroting) zijn randvoorwaardelijk voor de concrete invulling van die rijksambities. De ruimtelijke waarden die het nationaal belang waarborgen zijn opgenomen in 13 verschillende belangen. In de structuurvisie wordt ook aangegeven op welke wijze het Rijk deze belangen wil verwezenlijken. Dit zorgt voor een duidelijk overzicht in één document gezamenlijk met de doelen die het Rijk heeft opgesteld.

Relevant voor de ontwikkeling van het zonnenveld is dat de vraag naar elektriciteit zal blijven groeien. Vanwege de ambities voor beperking van de CO₂-uitstoot is een transitie naar duurzame, hernieuwbare energievoorziening nodig. Voor het opwekken van energie moet voldoende ruimte gereserveerd worden. Het aandeel van duurzame energiebronnen (waaronder zon) in de totale energievoorziening moet omhoog en deze bronnen hebben relatief veel ruimte nodig.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

In de SVIR wordt de ambitie uitgesproken dat Nederland in 2040 een robuust internationaal energienetwerk kent en dat de energietransitie verevorderd is. De ontwikkeling van het zonnenveld volgt de lijn van de SVIR en doet daarbij geen afbreuk aan de overige nationale belangen.

3.2.2 Barro en Bro

Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) is op 30 december 2011 in werking getreden. In het Barro worden met name een aantal projecten die van rijksbelang zijn genoemd en met behulp van digitale kaartbestanden exact ingekaderd. Per project worden vervolgens regels gegeven, waaraan ruimtelijke plannen moeten voldoen.

Binnen het Barro worden de volgende onderdelen besproken:

- Project Mainportontwikkeling Rotterdam;
- Kustfundament;
- Grote rivieren;
- Waddenzee en waddengebied;
- Defensie;
- Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde.

In oktober 2012 is het besluit aangevuld met de ruimtevraag voor de onderwerpen veiligheid op rijkswegen, toekomstige uitbreiding van infrastructuur, de elektriciteitsvoorziening, de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), de veiligheid van primaire waterkeringen, reserveringsgebieden voor hoogwater, maximering van de verstedelijkingsruimte in het IJsselmeer en is het onderwerp duurzame verstedelijking in regelgeving opgenomen. Per 1 juli 2016 zijn er nog enkele wijzigingen van de Barro van kracht geworden. Deze wijzigingen hebben geen directe invloed op de voorgenomen ontwikkeling.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

De realisatie van een zonneveld past binnen de regels van het Barro en het Bro. Wel moet worden afgewogen of de ladder voor duurzame verstedelijking van toepassing is op de voorgenomen ontwikkeling.

Ladder voor duurzame verstedelijking

In de SVIR wordt de ladder voor duurzame verstedelijking geïntroduceerd. Deze ladder is per 1 oktober 2012 als motiveringseis in het Besluit ruimtelijke ordening opgenomen. Op 1 juli 2017 is het Besluit ruimtelijke ordening gewijzigd, waarbij ook een nieuwe "Laddersystematiek" wordt toegepast. Deze nieuwe regeling is opgenomen in artikel 3.1.6 Bro. De ladder voor duurzame verstedelijking is van toepassing op bestemmingsplannen, uitwerkings- en wijzigingsplannen en omgevingsvergunningen.

De toepassing van de ladder voor duurzame verstedelijking houdt in dat:

'De toelichting bij een bestemmingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, bevat een beschrijving van de behoefte aan die ontwikkeling, en, indien het bestemmingsplan die ontwikkeling mogelijk maakt buiten het bestaand stedelijk gebied, een motivering waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien.'

Het aanleggen van een zonneveld op het huidige gronddepot is geen nieuwe stedelijke ontwikkeling. Op basis van eerdere uitspraken van de Raad van State¹ blijkt dat soortgelijke projecten die niet tot leegstand van bestaande bebouwing leiden, niet als een nieuwe stedelijke ontwikkeling in de zin van het Bro kunnen worden aangemerkt. Voorbeelden hiervan zijn de aanleg

¹ Zie: ABRvS 18 februari 2015, ECLI:NL:RVS:2015:448, ABRvS 24 februari 2016, ECLI:NL:RVS:2016: 465. ABRvS 16 maart 2016, ECLI:NL:RVS:2016:708.

van een weg, windpark of een hoogspanningsleiding. Ook de Rechtbank Overijssel heeft in april 2018 geoordeeld dat een zonnepark geen nieuwe stedelijke ontwikkeling betreft (zaaknummer ak_zwo_17_2460 en ak_zwo_17_2461). In een uitspraak van 23 januari 2019 (ECLI:NL:RVS:2019:178, uitspraak 201804681/1/A1) is dit nog eens bevestigd door de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Een toets aan de Ladder is daarom niet van toepassing. Vanuit een goede ruimtelijke ordening wordt hierna wel ingegaan op de onderbouwing van de behoefte en de argumentatie achter de omvang en de locatie.

1. Er bestaat een behoefte om te komen tot een duurzame energievoorziening. Deze behoefte staat onder andere aangegeven in het Programma Nieuwe Energie Overijssel en in het meerjarenprogramma 'De kracht van gewoon duurzaam doen' van de gemeente Hardenberg. Zowel de provincie als de gemeente willen zich profileren als duurzame overheidsinstanties. Duurzame energieopwekking in de vorm van een zonneveld draagt bij aan deze behoefte en profilering.
2. Binnen de bebouwde kom is ruimte voor zonnepanelen op daken. Echter zijn de daken veelal in particulier eigendom waardoor de eventuele realisatie van zonnepanelen afhankelijk is van particulier initiatief. De realisatie van zonnepanelen op daken is sterk afhankelijk van de wil van de particulier en draagt in beperkte mate bij aan de ambitieuze duurzaamheidsambitie. Niet iedereen heeft de mogelijkheid om op het eigen dak zelf in eigen duurzame elektriciteitsopwekking te voorzien. Er zijn diverse redenen waarom daken niet geschikt zijn en ook nog vele ogenschijnlijk geschikte daken toch niet geschikt blijken te zijn. Dit komt bijvoorbeeld door: esthetische bezwaren, de aanwezigheid van rieten daken, constructie technisch bezwaren, te klein dakoppervlak, hinderlijke schaduw, en netwerkaansluiting-beperkingen.

Om voldoende zonne-energie op te kunnen wekken om te kunnen voldoen aan de ambities die zijn verwoord in overheidsbeleid, zijn daartoe ook meerdere zonneparken/zonnevelden noodzakelijk. Voor een economisch rendabel zonneveld dat substantieel bijdraagt aan de duurzaamheidsopgave is een grote oppervlakte nodig die effectief gebruikt kan worden. Een zonneveld met een dergelijke omvang is moeilijk te realiseren op gronden binnen de kernen van de gemeente Hardenberg, die volledig omsloten zijn door bebouwing. Er zijn niet direct gronden met een dergelijke omvang binnen de kernen voor onbepaalde tijd beschikbaar, waarbij de realisatie ook financieel uitvoerbaar is. Over het algemeen is er reeds bebouwing aanwezig of is de betreffende grond gereserveerd voor andere functies.

Het plangebied van deze ontwikkeling is beschikbaar, ligt op de rand van stedelijk gebied op een bedrijventerrein, er is sprake van dubbel ruimtegebruik, de realisatie is financieel uitvoerbaar en het zonneveld is hier ruimtelijk en landschappelijk goed inpasbaar. Het is financieel essentieel dat het zonneveld binnen een relatief korte afstand wordt aangesloten op het elektriciteitsnet, wat hier het geval is. Het zonneveld is goed te bereiken, heeft geen direct omwonenden en het zicht voor omwonenden, verder van het plangebied af, op de zonnepanelen kan, door de huidige situatie en een verdere goede landschappelijke en natuurlijke inpassing van het zonneveld, worden geminimaliseerd.

Het zonneveld wordt aangelegd voor onbepaalde tijd, en wordt planologisch mogelijk gemaakt middels een omgevingsvergunning. Aan het einde worden de percelen weer opgeleverd in de huidige staat.

3. Het zonneveld moet voornamelijk in de aanlegfase en in de ontmantelingsfase bereikt worden via de ontsluiting, en daarnaast alleen op heel beperkte schaal ten behoeve van het beheer. Het zonneveld kan op een veilige manier worden ontsloten via de bestaande ontsluiting aan de noordwestkant van het plangebied.

3.2.3 Energieakkoord voor duurzame groei

In het Energieakkoord voor duurzame groei is de basis gelegd voor een breed gedragen, robuust en toekomstbestendig energie- en klimaatbeleid. Het akkoord biedt een langetermijnperspectief met afspraken voor de korte en middellange termijn. Het Energieakkoord streeft naar een kosteneffectieve uitrol van grootschalig hernieuwbare energieopwekking. Deze strategie biedt zekerheid voor investeerders. Het levert nieuwe banen op. Het lokt innovaties uit. Dit verlaagt de kosten en het draagt bij aan versterking van de concurrentiepositie van Nederlandse bedrijven. Eén van de te realiseren doelen is een toename van hernieuwbare energieopwekking naar 16% in 2023.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

De verwachte opbrengst van het zonneveld zal circa 3,5 miljoen kilowattuur per jaar zijn. Dat is evenveel als gemiddeld ruim 1.100 huishoudens per jaar verbruiken (bij 3.000 kWh per huishouden per jaar). Hiermee levert de voorgenomen ontwikkeling een bijdrage in de doelstelling van het Rijk om te komen tot een aandeel van 16% duurzaam opgewekte energie in 2023.

3.2.4 Klimaatakkoord

Het kabinet heeft in het nationale Klimaatakkoord van 28 juni 2019 als centraal doel gesteld om de uitstoot van broeikasgassen in Nederland in 2030 met 49% terug te dringen ten opzichte van 1990. Voor de elektriciteitssector geldt hierbij een opgave om in eerste instantie in 2030 de CO₂-emissies met tenminste 20,2 Mton te verminderen.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

De realisatie van het zonneveld draagt bij aan het genoemde centrale doel.

3.2.5 Rijk investeert in duurzame energie

De afgelopen jaren heeft de overheid diverse doelstellingen geformuleerd betreffende het opwekken van duurzame energie. Om deze doelstellingen te behalen worden initiatieven voor het opwekken van duurzame energie gesubsidieerd. Voor de realisatie van zonneparken/zonnevelden kan SDE+ subsidie worden aangevraagd.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

De subsidie-regeling vanuit het Rijk laat zien dat het Rijk dergelijke initiatieven voor het opwekken van duurzame energie stimuleert.

3.2.6 Brief minister Wiebes aan Tweede Kamer

Op 23 augustus 2019 heeft Minister Wiebes een brief gestuurd aan de Tweede Kamer betreffende de beantwoording moties Dik-Faber over een zonneladder als nationaal afwegingskader bij inpassing van zonne-energie. In deze brief benadrukt minister Wiebes, vanuit het oogpunt van ruimtelijke kwaliteit en vanuit de zorgen van mensen over de impact van de energietransitie op hun

leefomgeving, dat zorgvuldig moet worden omgegaan met landbouwgronden en natuur en dat het belangrijk is dat beschikbare ruimte op daken en andere terreinen (zoals snelwegen en vuilnisbelten), maximaal wordt benut.

Het kabinet is daarom met het IPO, de VNG en maatschappelijke organisaties een voorkeursvolgorde overeengekomen, die voorziet in het ontzien van landbouw- en natuurgronden en het stimuleren van zon op daken. Deze voorkeursvolgorde zal in de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) worden opgenomen, die provincies en gemeenten kunnen benutten om af te wegen waar zon-PV het beste kan worden ingepast. De afwegingprincipes van de NOVI leiden tot een voorkeur voor zonnepanelen op daken en gevels van gebouwen. Vanuit diezelfde principes hebben daarna onbenutte terreinen in bebouwd gebied de voorkeur. Om aan de gestelde energiedoelen te voldoen, kan blijken dat ook locaties in het landelijk gebied nodig zijn. Ook in dat geval gaat de voorkeur uit naar het zoeken van slimme functiecombinaties. Hoewel natuur- en landbouwgebieden daarbij niet volledig worden uitgesloten, ligt de voorkeur bij gronden met een andere primaire functie dan landbouw of natuur, zoals waterzuiveringsinstallaties, vuilnisbelten, binnenwateren of bermen van spoor- en autowegen.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Het voorliggende plan voldoet aan deze genoemde voorkeursvolgorde. Met alleen zonnepanelen op daken worden de duurzaamheidsdoelstellingen in Hardenberg niet gehaald. Er zijn daarom ook zonneparken noodzakelijk. Het voorliggende plangebied ligt op de rand van stedelijk gebied, op een bedrijventerrein en er is sprake van dubbel ruimtegebruik. Het betreft geen landbouwgrond of natuur.

3.2.7 Conclusie Rijksbeleid

De voorgenomen ontwikkeling past binnen de beleidskaders benoemd in de SVIR, Barro en de Bro. Vanuit deze beleidsdocumenten en regelgeving zijn geen randvoorwaarden of uitgangspunten die rechtstreeks doorwerken op het voorgenomen plan. Daarnaast draagt de ontwikkeling bij aan het behalen van de vastgelegde doelstellingen in het Energieakkoord voor duurzame groei.

3.3 Provinciaal beleid

3.3.1 Beleid en regels m.b.t. zonneparken

Op 12 april 2017 hebben Provinciale Staten de Omgevingsvisie Overijssel 2017 'Beken kleur' en de Omgevingsverordening Overijssel 2017 vastgesteld. Dit betreft een revisie van de Omgevingsvisie en –verordening. Van 21 maart 2019 t/m 8 mei 2019 heeft de ontwerp Actualisatie Omgevingsvisie en – verordening 2018/2019 ter inzage gelegen.

De provincie Overijssel heeft geformuleerd dat in 2023 20% van de energiebehoefte uit hernieuwbare bronnen moet bestaan. De ambitie voor 2030 ligt op 30%. Het opwekken van hernieuwbare elektriciteit gebeurt voornamelijk uit zonne- en windenergie. In het provinciale beleid is geen vaste energiemix (hoeveelheid zonne- en windenergie) bepaald waarmee in 2023 20% hernieuwbare energie wordt opgewekt. De provincie geeft aan dat installaties voor de opwekking van zonne-energie onmisbaar zijn voor de provinciale doelstelling voor de toepassing van hernieuwbare energie. Om het opwekken en gebruik van zonne-energie te stimuleren stelt de provincie (via het Programma Nieuwe Energie Overijssel en het Energiefonds Overijssel) ook subsidies en fondsen beschikbaar.

Uit een oogpunt van zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik wil de provincie zonnepanelen en andere vormen van opwekking van zonne-energie zoveel mogelijk combineren met andere functies, bij voorkeur bebouwing. Daarom dienen zonnepanelen in principe geplaatst te worden in bestaand bebouwd gebied, op daken of bijvoorbeeld op braakliggende gronden en op bedrijventerreinen. Tevens kunnen zonnepanelen geplaatst worden op bestaande bouwvlakken in de groene omgeving.

Nu is al te voorzien dat daarmee op korte termijn – gelet op technische en fiscale beperkingen – slechts in een deel van de opgave voor zonne-energie kan worden voorzien. Daarom biedt de provincie de mogelijkheid om in de Groene Omgeving tijdelijke zelfstandige opstellingen van zonnepanelen te realiseren. Het gaat daarbij om opstellingen van zonnepanelen voor een periode van 25 jaar op een wijze die omkeerbaar is en waarbij de oorspronkelijke bestemming gehandhaafd blijft. Dit is vastgelegd in artikel 2.1.8.2 van de Omgevingsverordening. Gelet op de impact die (ook tijdelijke) veldopstellingen van zonnepanelen kunnen hebben op hun omgeving, zal niet alleen de maatschappelijke meerwaarde van het initiatief moeten worden aangetoond, maar zal er doorgaans ook compensatie moeten plaatsvinden door extra te investeren in de ruimtelijke kwaliteit in de omgeving. Het verlies van ecologische en/of landschappelijke waarden moeten in voldoende mate worden gecompenseerd door investeringen ter versterking van de ruimtelijke kwaliteit in de omgeving. Betreffende de maatschappelijke meerwaarde hecht de provincie aan participatiemogelijkheden voor omwonenden.

Het voorliggende plangebied is gelegen in stedelijk gebied (conform de ontwerp Actualisatie Omgevingsvisie en – verordening 2018/2019). Het zonneveld wordt gerealiseerd op braakliggende grond en bedrijventerrein. Aangezien het plangebied wel grenst aan de 'Groene Ruimte', is het voorliggende plan voor de volledigheid ook langs deze criteria gelegd (artikel 2.1.8.2 van de Omgevingsverordening).

Artikel 2.1.8.2, lid 1

In de Groene Omgeving mogen zelfstandige opstellingen van zonnepanelen uitsluitend worden toegestaan als tijdelijk (mede) gebruik van de gronden.

In het voorliggende plan wordt een zonneveld gerealiseerd voor onbepaalde tijd. Omdat het zonneveld niet in de 'Groene Ruimte' ligt, is de eis van tijdelijkheid niet van toepassing.

Artikel 2.1.8.2, lid 2

Bestemmingsplannen voorzien uitsluitend in de opstelling van zelfstandige opstellingen van zonnepanelen in de Groene Omgeving als de maatschappelijke meerwaarde is aangetoond én is aangetoond dat het verlies van ecologische en/of landschappelijke waarden in voldoende mate worden gecompenseerd door investeringen in ruimtelijke kwaliteit.

Artikel 2.1.8.2, lid 3

De maatschappelijke meerwaarde als bedoeld in lid 2 dient te worden onderbouwd vanuit de volgende criteria:

- a. de mate waarin sprake is van meervoudig ruimtegebruik;*
- b. maatregelen die getroffen worden om de impact op de omgeving te beperken en/of te compenseren;*

- c. *de mate waarin wordt aangesloten op de karakteristieken van het gebied;*
- d. *de bijdrage die geleverd wordt aan maatschappelijke doelen.*

Met betrekking tot de maatschappelijke meerwaarde is sprake van meervoudig ruimtegebruik. Zo wordt het zonneveld grotendeels op een af te sluiten gronddepot gerealiseerd. Daarnaast wordt het zonneveld landschappelijk en natuurlijk ingepast. Circa 34% van het plangebied wordt benut voor landschappelijke inpassing en natuurlijke inrichting.

Door de huidige situatie (o.a. de hoogteverschillen, de huidige functie als gronddepot, geen direct omwonenden, de inklemming tussen industrieterrein en natuurgebied) is de impact van het zonneveld op de omgeving relatief beperkt. Daarnaast worden concrete maatregelen getroffen om de impact op de omgeving verder te beperken en/of te compenseren. Zo wordt de constructie met de panelen zo laag mogelijk (maximaal 2 meter). De hogere ligging van het oostelijke plangebied maakt dat alles wat hier bovenop gebeurt zichtbaar is. Om het natuurlijke karakter van dit gebied 's zomers en 's winters te behouden wordt, met de aanleg van de afdeklaag rondom, een verhoging van enkele decimeters aangelegd. Deze verhoging wordt beplant met eenzelfde vegetatie als het huidige talud. Het huidige beeld blijft nagenoeg behouden door de achterliggende groene horizon van nog hogere laanbomen en het opnemen van dit talud in hetzelfde beheerregime als het bestaande talud. Het westelijke veld ligt een stuk lager en heeft het gronddepot als achtergrond en is daarom minder zichtbaar. Daarom is een grondwal hier overbodig en wordt een brede losse haag aangelegd. Qua soorten wordt aan de buitenkant alleen de selectie van plantsoorten toegepast die past bij de bodem en waterhuishouding van de omgeving. Aan de 'binnenkant' van de randen van beide zonnevelden wordt het assortiment aangevuld met de voor de patrijs gewenste soorten.

Met het plan wordt ook aangesloten op de karakteristieken van het gebied. Het zonneveld wordt gerealiseerd binnen de bestaande ruimtelijke en landschappelijke context. Zo wordt aangesloten bij de kenmerken van het aangrenzende natuurgebied, welke aantrekkelijk is voor vogels. Een voorbeeld daarbij is dat de onderhoudspaden en grond onder de zonnepanelen worden ingezaaid met een bloemrijk grasmengsel met minimaal rode klaver, ten behoeve van bijen en andere insecten. Ook het plantsortiment van de heesters in de randen heeft toegevoegde waarde in de vorm van een goede en verspreide dracht voor bijen. Dit is niet alleen goed voor de insecten, maar dient als extra voer voor de grote verscheidenheid aan vogels in het gebied.

Met het voorliggende plan wordt tenslotte ook een bijdrage geleverd aan maatschappelijke doelen. Naast een invulling van de opgave om duurzaam energie op te wekken, worden ook aan financiële participatie gedaan. Zie hiertoe paragraaf 2.3.10.

In het voorliggende plan ligt daarmee in stedelijk gebied, er is sprake van meervoudig ruimtegebruik, er is sprake van een maatschappelijke meerwaarde en er is geen sprake van een verlies van ecologische en/of landschappelijke waarden. De investeringen ter versterking van de ruimtelijke kwaliteit zijn ruim voldoende.

3.3.2 Uitvoeringsmodel Omgevingsvisie Overijssel

Om de opgaven, kansen, beleidsambities en ruimtelijke kwaliteitsambities van de provincie waar te maken bevat de Omgevingsvisie een uitvoeringsmodel. Dit model is gebaseerd op drie verschillende niveaus. Aan de hand van deze drie niveaus kan worden bepaald of er een ruimtelijke ontwikkeling mogelijk is en er behoefte aan is, waar het past in de Omgevingsvisie en hoe het uitgevoerd kan worden. De volgende niveaus komen aan de orde.

1. Generieke beleidskeuzes;
2. Ontwikkelingsperspectieven;
3. Gebiedskenmerken.

1. Generieke beleidskeuzes (of-vraag)

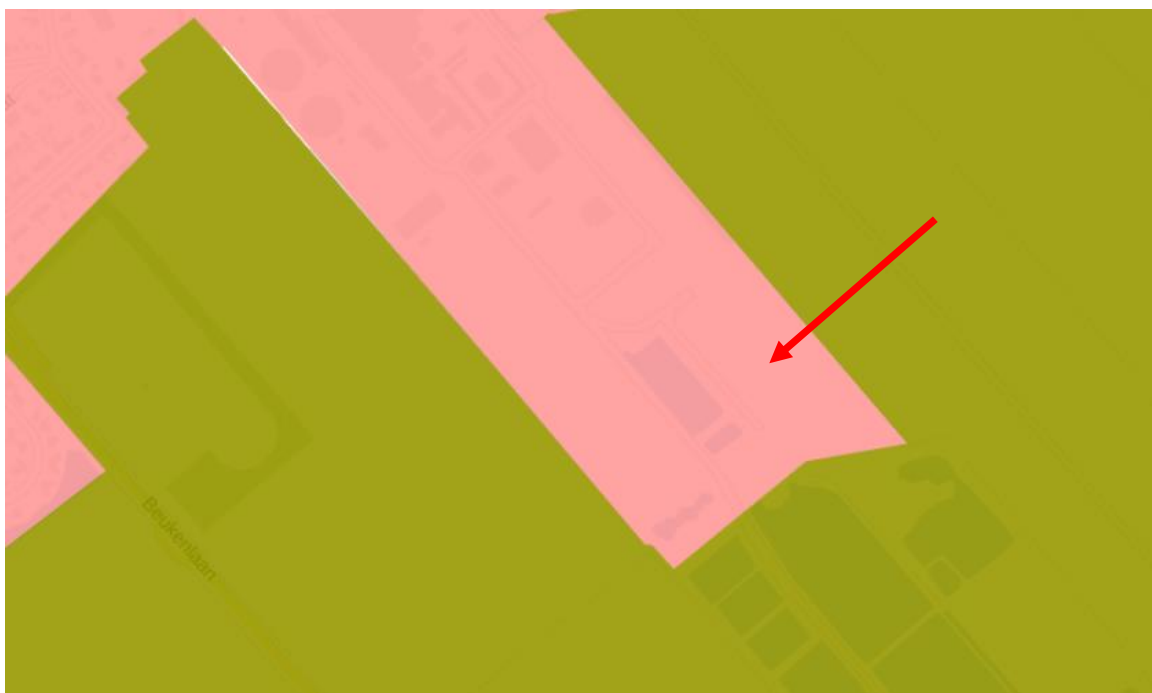
Het provinciale Uitvoeringsmodel begint met de vraag of er wel een maatschappelijke opgave is op de gekozen locatie. Daarbij kan onderscheid gemaakt worden tussen generieke beleidskeuzes die voor heel Overijssel gelden en gebiedsspecifieke beleidskeuzes die op voorhand bepaalde ontwikkelingen uitsluiten in een bepaald gebied. Wat de generieke beleidskeuzes betreft, wordt de of-vraag, zolang er niet aan de energiedoelen is voldaan, positief beantwoord. Dit is zo verwoord in de provinciale 'Handreiking kwaliteitsimpuls zonnevelden'. Gebiedsspecifieke beleidskeuzes borgen zwaarwegende publieke belangen. Daarbij kan gedacht worden aan de bescherming tegen overstromingen en wateroverlast, het veilig stellen van drinkwater, het behoud van plant- en diersoorten (biodiversiteit), de bescherming van zeldzame of unieke landschapskwaliteiten en het beperken van de risico's van het vervoer van gevaarlijke stoffen. In de hoofdstukken 4 en 5 wordt hierop ingegaan. Geconcludeerd wordt dat de gebiedsspecifieke beleidskeuzes de aanleg van een zonneveld op deze locatie niet in de weg staan.

2. Ontwikkelingsperspectieven (waar-vraag)

De opgaven, kansen, beleidsambities en ruimtelijke kwaliteitsambities voor de provincie zijn geschetst in ontwikkelingsperspectieven voor de groene en stedelijke omgeving. Met de ontwikkelingsperspectieven wordt de ruimtelijke ontwikkelingsvisie van de provincie vormgegeven. Het beleid voor de ontwikkelingsperspectieven is vastgelegd in artikel 2.1.5 van de Omgevingsverordening. In dit artikel is bepaald dat gemotiveerd moet worden dat een voorziene ontwikkeling past binnen de vastgestelde ontwikkelingsperspectieven. In de Handreiking Kwaliteitsimpuls zonnevelden geeft de provincie al aan dat de waar-vraag in veel gevallen geen belemmeringen oplevert. Zonnevelden zijn op voorhand nergens uitgesloten. Het ligt echter niet voor de hand om zonnevelden te realiseren binnen het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen EHS). Het plangebied ligt niet in NNN-gebied.

Het plangebied voor het zonneveld is gelegen in een gebied welke is aangeduid met het ontwikkelingsperspectief 'Woon- en werklocaties buiten de stedelijke netwerken' (Stedelijke netwerken als motor). Rond de binnensteden liggen de diverse woon- en werklocaties, elk met hun eigen woon-, werk- of mixmilieu. Herstructurering en transformatie moeten deze vitaal en aantrekkelijk houden en de diversiteit aan milieus versterken. Herstructurering en transformatie bieden kansen om te anticiperen op klimaatverandering (bijvoorbeeld door ruimte voor groen, natuur of water te reserveren). Van belang is de stedelijke ontwikkeling altijd af te stemmen op de kenmerken van het watersysteem, bijvoorbeeld door in laaggelegen gebieden bij bouw- en evacuatieplannen rekening te houden met risico's op overstroming of wateroverlast. Herstructurering en transformatie kunnen ook bijdragen aan de energietransitie (door het nemen

van energie-efficiënte maatregelen en/of het opwekken van duurzame energie door bijvoorbeeld het aanwezige dakoppervlak te benutten).

Figuur 5: Weergave kaart ontwikkelingsperspectieven ter hoogte van het plangebied (bron: Omgevingsvisie Overijssel)

Met het voorliggende plan wordt duurzame energie opgewekt in een zonneveld. Deze functie is niet beperkend voor de andere bestaande functies en er is sprake van meervoudig ruimtegebruik. Het zonneveld wordt landschappelijk en natuurlijk ingepast, waarbij de landschapskenmerken van het plangebied en de omgeving worden versterkt. Het voorliggende plan past daarmee binnen het geldende ontwikkelingsperspectief.

3. Gebiedskenmerken (hoe-vraag)

In het provinciale beleid zijn voor alle gebieden gebiedskenmerken aangegeven. Het beleid voor deze gebiedskenmerken is vastgelegd in artikel 2.1.5 van de provinciale verordening. Hierin is bepaald dat inzichtelijk moet worden gemaakt dat voldaan wordt aan dit beleid. Wanneer in het beleid normerende en/of richtinggevende uitspraken worden gedaan, voorziet het ruimtelijke plan (voor zover deze uitspraken zich daarvoor lenen) in een regeling conform deze normerende en/of richtinggevende uitspraken.

De gebiedskenmerken zijn opgenomen in verschillende lagen; de natuurlijke laag, de agrarische cultuur laag, de stedelijke laag en de laag van de beleving. Op basis van deze kenmerken is er ingezoomd op het plangebied en gekeken welke specifieke kwaliteitsvoorwaarden en opgaven (normerend en richtinggevend) voor ruimtelijke ontwikkelingen van toepassing zijn.

Natuurlijke laag

De natuurlijke laag is ontstaan doordat abiotische en biotische processen inwerken op de ondergrond van bodem en geologie. Van oudsher bestaat er een sterke samenhang tussen het natuur- en watersysteem. Vervolgens heeft de natuurlijke laag plek en betekenis gekregen in het menselijke occupatieproces. Lange tijd is de natuurlijke laag sturend geweest voor een groot deel van de ruimtelijke ontwikkelingen. Mensen vestigden zich op de droge plekken en wegen werden

aangelegd bij goed doorwaadbare plekken in de beek. Pas de laatste eeuw is deze samenhang door technische mogelijkheden verminderd en zijn de kwaliteiten van de natuurlijke laag aangetast. Het beter afstemmen van de ruimtelijke ontwikkelingen op de natuurlijke laag, kan voorkomen en er voor zorgen dat natuurlijke kwaliteiten weer medebepalend worden. Het plangebied ligt in een Hoogveengebied (in cultuur gebracht) (zie figuur 6).

Figuur 6: Weergave kaart gebiedskenmerken, natuurlijke laag, ter hoogte van het plangebied (bron: Omgevingsvisie Overijssel)

Normerend uitgangspunten:

- De hoogveenrestanten krijgen een beschermende bestemmingsregeling, gericht op instandhouding van levend hoogveen, de waterkwaliteit, waterkwantiteit en de natuurkwaliteit.
- De overige delen van de hoogveengebieden krijgen een beschermende bestemmingsregeling, gericht op behoud van het nog resterende veenpakket; het waterpeil is hier op afgestemd.

Richtinggevend uitgangspunt:

- Als ontwikkelingen plaats vinden in de nabijheid van hoogveenrestanten, dan dragen deze bij aan verbetering van de hydrologie om verdroging van het veenpakket tegen te gaan en, waar mogelijk,
- aan toename van natuurkwaliteit en het areaal levend hoogveen. Dit zijn uitgangspunten bij (her)inrichting.

Hoofdstuk 6 van deze ruimtelijke onderbouwing bevat de toelichting op de ruimtelijke inpassing van het zonneveld. Hierin is opgenomen hoe, voor zover relevant, met de hiervoor genoemde uitgangspunten rekening is gehouden.

Laag van het agrarisch cultuurlandschap

In het agrarisch cultuurlandschap gaat het er om dat de mens inspeelt op de natuurlijke omstandigheden en die ten nutte maakt. Vanuit de nederzettingen zijn de omliggende gronden ooit ontgonnen, daardoor is er een sterke ruimtelijke en functionele relatie met het omringende landschap ontstaan. Afhankelijk van de stand van de techniek en de beschikbaarheid van meststoffen is door de eeuwen heen een geschakeerd patroon van akkers, weiden, hooiland en bebouwing gegroeid. Dit verschil in tijd geeft mede richting aan de ontwikkeling van deze gebieden. Binnen de regionale landschappen is er vaak op korte afstand sprake van verschillen: de es, de flank en het beekdal. Het plangebied ligt in het veenkoloniaal landschap (zie figuur 7).

Figuur 7: Weergave kaart gebiedskenmerken, laag van het agrarische cultuurlandschap, ter hoogte van het plangebied (bron: Omgevingsvisie Overijssel)

Normerend:

- Het veenkoloniaal landschap krijgt een beschermende bestemmingsregeling, gericht op instandhouding van de grote open ruimtes, de vergezichten en het contrast tussen deze ruimtes en bestaande verdichte zones (bebouwing en beplanting). Het bestaande stelsel van kanalen en waterlopen, wegen en bebouwingslinten blijft of wordt daarbij weer gezichtsbepalend en is de plaats waar eventuele ontwikkelingen plaats vinden.

Richtinggevend:

- Als ontwikkelingen plaats vinden in het veenkoloniaal landschap, dan dragen deze bij aan behoud en versterking van bijzondere architectuur (watererfgoed (sluizen, bruggen e.d.), de bijzondere villa's, buitens, herenboerderijen), de linten door het landschap en de open ruimtes.

Hoofdstuk 6 van deze ruimtelijke onderbouwing bevat de toelichting op de ruimtelijke inpassing van het zonneveld. Hierin is opgenomen hoe, voor zover relevant, met de hiervoor genoemde uitgangspunten rekening is gehouden.

Stedelijke laag

In de stedelijke laag is de koppeling van de sociale en fysieke dynamiek van de stedelijke functies aan het verbindende netwerk van wegen, paden, spoorwegen en kanalen een belangrijk ordenend principe. Efficiëntie en nabijheid zijn belangrijke vestigingsoverwegingen. Daarbij wordt kwaliteit, eigenheid en onderscheidend vermogen van de regio steeds belangrijker. In het plangebied zijn de typeringen 'Bedrijventerreinen' en 'informele trage netwerk' van toepassing.

Normerende uitgangspunten informele trage netwerk:

- De informele routes en routenetwerken worden in beeld gebracht en krijgen een beschermende bestemmingsregeling, gericht op de continuïteit van routes (vaarwegen, kleine paadjes, zandpaden, kerkepaden, fiets- en wandelpaden en -routes, etc). Bij ruimtelijke ontwikkelingen nabij doorgaande zandwegen, wandel- en fietsroutes worden discontinuïteiten in het netwerk van paden en vaarroutes voorkomen.

Richtinggevende uitgangspunten informele trage netwerk:

- Als ontwikkelingen plaats vinden in de gebieden die in de directe invloedssfeer van stad en dorp liggen (b.v. bedrijventerreinen, woonwijken), dan dragen deze ontwikkelingen bij aan behoud en verkleining van de maaswijdte van het padennetwerk. Nieuwe mogelijkheden voor lange afstands-, wandel- en fietsroutes worden benut.

In het voorliggende plan loopt een pad door het plangebied, naar het aangrenzende natuurgebied. Dit pad blijft behouden.

De uitgangspunten m.b.t. de typering als 'Bedrijventerreinen' zijn niet relevant voor het voorliggende plan.

Laag van de beleving

De laag van de beleving betreft de dimensie van het welbehagen, het plezier, de trots en de beleving. Deze laag is het domein van de beleving, betekenis en identiteit. Deze laag voegt eigen kenmerken toe, zoals landgoederen, recreatieparken en recreatieve routes, maar benut vooral de kwaliteiten van de andere drie lagen. Het stelt kwaliteiten zoals de natuur, de productielandschappen en de steden in een ander daglicht en maakt ze beleefbaar en tot een beleving.

In het plangebied geldt de typering 'donkerte'. Met de realisatie van het zonneveld wordt geen verlichting aangebracht. De realisatie van het zonneveld heeft daarmee geen negatief effect op donkerte.

Overige aanduidingen

Daarnaast geldt de aanduiding 'open akkergebied / Open grasland Weidevogelbeheer niet kritische soorten. Met het voorliggende plan wordt ingespeeld op de aanwezigheid van vele vogels in het aangrenzende natuurgebied. Zo worden de onderhoudspaden en grond onder de zonnepanelen ingezaaid met een bloemrijk grasmengsel met minimaal rode klaver, ten behoeve van bijen en

andere insecten. Ook het plantsortiment van de heesters in de randen heeft toegevoegde waarde in de vorm van een goede en verspreide dracht voor bijen. Dit is niet alleen goed voor de insecten, maar dient als extra voer voor de grote verscheidenheid aan vogels in het gebied.

Tot slot is de aanduiding 'verspreide bebouwing' van toepassing. Aangezien het plan geen ontwikkeling op een bestaand erf betreft, of de ontwikkeling van een nieuw erf, zijn hier geen specifieke normerende of richtinggevende uitgangspunten op van toepassing. Ook liggen er geen erven binnen het plangebied.

3.3.3 Handreiking Kwaliteitsimpuls Zonneparken

De provincie Overijssel heeft een Handreiking Kwaliteitsimpuls Zonneparken opgesteld. De handreiking is vastgesteld door GS op 28 februari 2017. Deze handreiking biedt verdere handvaten om tot een goede balans te komen tussen de ruimte voor de ontwikkeling enerzijds, en de mate van aanvullende kwaliteitsprestaties anderzijds. De toetsing van het plan voor het zonneveld aan de Kwaliteitsimpuls Zonneparken, en het komen tot een goede balans, is opgenomen in paragraaf 3.3.1 van deze ruimtelijke onderbouwing.

3.3.4 Conclusie provinciaal beleid

Het voorliggende ruimtelijke plan past binnen het provinciaal beleid. Het plan geeft met name invulling aan de verduurzamingopgave. Hoofdstuk 6 van deze ruimtelijke onderbouwing bevat de toelichting op de ruimtelijke inpassing van het zonneveld. Hierbij wordt, voor zover relevant, aangegeven hoe rekening wordt gehouden met de gebiedskenmerken. Ook wordt hierin de maatschappelijke meerwaarde van het project nader toegelicht.

3.4 Gemeentelijk beleid

3.4.1 Toekomstvisie Hardenberg 2013 – 2023

In 2004 stelde de gemeente haar eerste toekomstvisie vast, onder de titel 'de gemeente Hardenberg stapt stevig op de toekomst af'. Die toekomstvisie is door de raad geactualiseerd in 2008 en vernieuwd in 2012/2013. Beide keren via een interactief proces met belangengroepen en de inwoners van de gemeente. De Toekomstvisie Hardenberg 2013 - 2023 is vastgesteld door de gemeenteraad van Hardenberg op 23 april 2013. Dit plan kent drie hoofddoelstellingen:

- samenhang in diverse gemeentelijke beleidsvelden ondersteunen;
- een helder profiel naar buiten toe creëren;
- strategische politieke keuzes maken.

De gemeente gaat daarbij voor kwaliteit. Kwaliteit betekent onder andere aandacht voor duurzaamheid en een voorbeeldfunctie van de gemeente. Hierbij past het voorliggende plan voor de realisatie van het zonneveld.

3.4.2 Raadsbesluit van 3 oktober 2017

De raad heeft op 3 oktober 2017 concrete besluiten genomen betreffende de ambities op het gebied van de opwekking van duurzame energie, en de omgang met concrete initiatieven. Deze besluiten betreffen o.a.:

- de eerder door de raad vastgestelde ambities op het gebied van duurzame Energieopwekking onverkort te handhaven. Dat betekent dat in 2030 minimaal 30% van het energieverbruik in de gemeente Hardenberg duurzaam wordt opgewekt.
- gezien de resultaten van de verkenning van Pondera Consult in te zetten op een mix van energie-opwekkingsmogelijkheden, met extra aandacht voor wind- en zonne-energie en restwarmte.
- de notitie “vergroting productiecapaciteit duurzame energieopwekking gemeente Hardenberg” en de daarin beschreven uitgangspunten en het afwegingskader vast te stellen.
- te kiezen voor het ontwikkelscenario Pilotprojecten en als gemeente hierin het initiatief te nemen.

Rondom alle grote en kleine projecten is de gemeenteraad altijd het besluitvormende orgaan voor go of no-go. Alle uitgewerkte projecten worden, voorafgaande aan de start van de formele planprocedures, aan de gemeenteraad ter besluitvorming voorgelegd. Om weloverwogen besluiten te kunnen nemen, is een afwegingskader opgesteld. Dit afwegingskader (uit de notitie “vergroting productiecapaciteit duurzame energieopwekking gemeente Hardenberg” gaat uit van de volgende punten:

- Bijdrage aan de gemeentelijke energiedoelstelling;
- Ruimtelijke inpassing en kwaliteit;
- Ruime mogelijkheden voor lokaal eigenaarschap;
- Proces en procedure gericht op acceptatie, participatie en betrokkenheid omgeving;
- Bijdrage aan de omgeving.

Het voorliggende plan voor een zonneveld draagt bij aan de realisatie van het doel in 2030 minimaal 30% van het energieverbruik in de gemeente Hardenberg duurzaam op te wekken. De realisatie van het zonneveld past ook binnen de voorgestelde energiemix, met extra aandacht voor wind- en zonne-energie en restwarmte. De gemeenteraad heeft op 4 december 2018 een ‘GO’ gegeven betreffende het plan voor het voorliggende zonneveld, voorafgaand aan de planologische

procedure. Destijds was het plangebied echter wel kleiner, nog zonder het westelijk deel. Op 4 december 2018 heeft de raad een motie aangenomen, waardoor toekomstige principeverzoeken door het college konden worden behandeld. De uitbreiding van het plangebied is in een principeverzoek aan het college voorgelegd. Die heeft hierover een positieve beslissing genomen op 8 oktober 2019.

Er worden concreet maatregelen getroffen om de impact op de omgeving te beperken en/of te compenseren. De hogere ligging van het oostelijke plangebied maakt dat alles wat hier bovenop gebeurt zichtbaar is. Om het natuurlijke karakter van dit gebied 's zomers en 's winters te behouden wordt, met de aanleg van de afdeklaag rondom, een verhoging van enkele decimeters aangelegd. Deze verhoging wordt beplant met eenzelfde vegetatie als het huidige talud. Het huidige beeld blijft nagenoeg behouden door de achterliggende groene horizon van nog hogere laanbomen en het opnemen van dit talud in hetzelfde beheerregime als het bestaande talud. Het westelijke veld ligt een stuk lager en heeft het gronddepot als achtergrond en is daarom minder zichtbaar. Daarom is een grondwal hier overbodig en wordt een brede losse haag aangelegd. Hiermee wordt het zonneveld goed ruimtelijk ingepast.

Pure Energie heeft inwoners van De Krim en andere belanghebbenden zorgvuldig geïnformeerd over het plan. Zo heeft Pure Energie o.a. een presentatie gegeven tijdens een ledenvergadering van Plaatselijk Belang De Krim (zie voor een uitgebreide beschrijving van het omgevingsproces paragraaf 2.3.11). Omwonenden worden meegenomen in het proces door o.a. een website (www.zonneparkonderons.nl), en het verzenden van nieuwsbrieven.

Met het voorliggende plan wordt tenslotte ook een bijdrage geleverd aan maatschappelijke doelen. Zie hiertoe paragraaf 2.3.10.

3.4.3 Duurzaam Hardenberg

De gemeente Hardenberg heeft ambitieuze doelstellingen op het gebied van duurzaamheid. Energiebesparing vormt een prominent onderdeel. Daarnaast ligt de nadruk op het stimuleren van duurzame energievormen. Het beleid spitst zich daarbij ook toe op duurzame energie. De toename van productie van duurzame energie is van groot belang voor het halen van de doelstellingen van Duurzaam Hardenberg. Daarom worden initiatieven voor duurzame energieproductie ondersteund, ook als het gaat om planologische inpassing. Voorbeelden van projecten zijn de realisatie van een windmolenpark, een bio-ethanolabriek, diverse biogasinstallaties, diverse projecten voor Warmte-Koude-Opslag in de bodem, het inzetten van snoeihout voor biomassa en het voorleesboekje Hi Beer Tad. Het ondersteunen van het voorliggende initiatief past binnen dit gemeentelijke beleid.

3.4.4 Afwegingskader Duurzame energie kansen en kader

De gemeente geeft in haar afwegingskader 'Duurzame energie kansen en kader' aan dat zonneparken een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan het behalen van de doelstellingen. In het afwegingskader is een kaart opgenomen waarin is aangeduid welke gebieden kansrijk zijn voor zonneparken. Deze zonneparkkaart komt uit het document 'vergroting productiecapaciteit duurzame energieopwekking gemeente Hardenberg'. Op de zonneparkkaart is de locatie 'wit' vanwege de ligging in de bebouwde kom. De realisatie van een zonneveld op de voorliggende locatie sluit goed aan op de keuzes die zijn gemaakt in het afwegingskader. In dit afwegingskader wordt o.a. aangegeven dat projecten waar meervoudig ruimtegebruik plaatsvindt, kansrijk zijn.

Daarnaast zijn de volgende aspecten van belang, bij de ontwikkeling van zonneparken binnen de gemeente Hardenberg:

- Er is zo veel mogelijk ruimte voor inbreng van belanghebbenden in de uitwerking en ontwikkeling van een project;
- Er is sprake van een zo groot mogelijk aandeel lokaal eigenaarschap, zoals blijkt uit zeggenschap en verdeling van inkomsten en opbrengsten ten bate van de lokale samenleving en lokale maatschappelijke belangen;
- De potentiële baten voor de omgeving zijn zo hoog mogelijk en brengen daarmee balans voor de effecten van de ingreep op de omgeving (balans tussen lusten en lasten).

Pure Energie heeft inwoners van De Krim en andere belanghebbenden zorgvuldig geïnformeerd over het plan. Waar mogelijk is rekening gehouden met de wensen van omwonenden en andere belanghebbenden (zie hiertoe ook paragraaf 2.3.11).

Met het voorliggende plan wordt ook een bijdrage geleverd aan maatschappelijke doelen en belangen. Naast een invulling van de opgave om duurzaam energie op te wekken, wordt ook aan financiële participatie gedaan. Zie hiertoe paragraaf 2.3.10.

3.4.5 Visienota Buitengebied gemeente Hardenberg

De gemeente Hardenberg heeft de hoofdlijnen van het ruimtelijke beleid voor het buitengebied weergegeven in de 'Visienota Buitengebied Gemeente Hardenberg'. De ruimtelijke visie vormde de basis voor het bestemmingsplan 'Buitengebied Hardenberg'. Hoofddoelen van het gemeentelijk ruimtelijk beleid voor het buitengebied zijn:

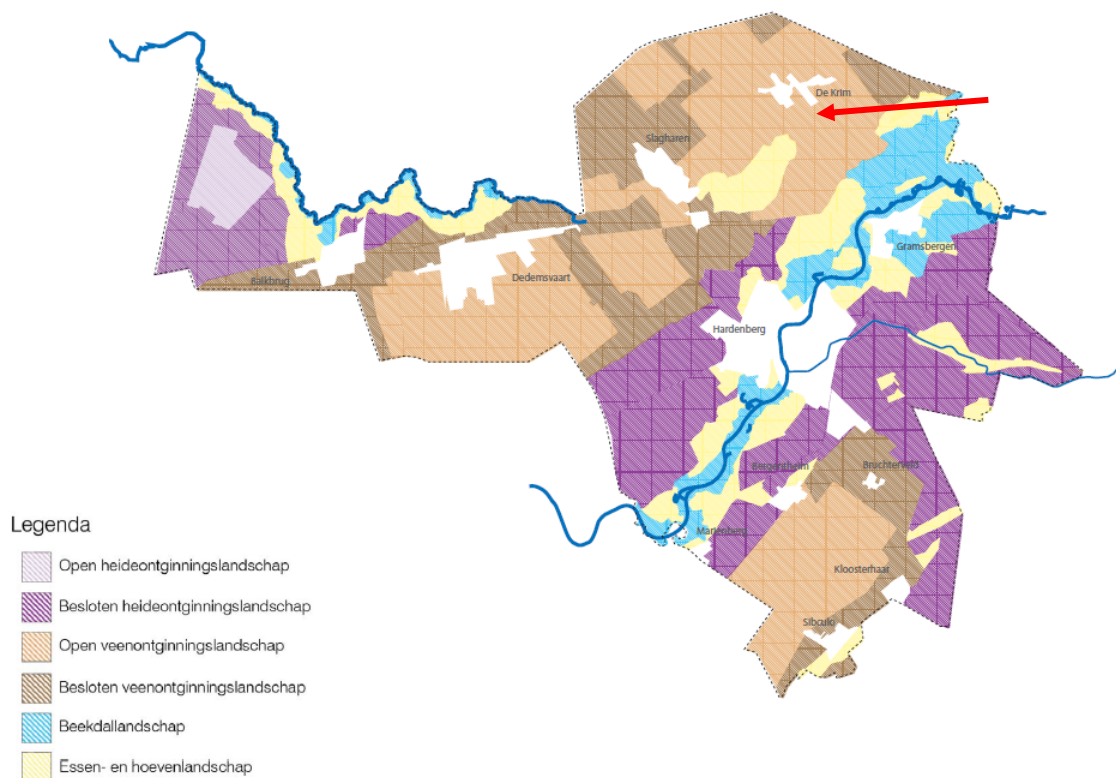
- op een duurzame en efficiënte wijze ruimte scheppen voor de verschillende ruimtevrugnende functies;
- het vergroten van de leefbaarheid van het platteland;
- het vergroten van de ruimtelijke kwaliteit.

Onder ruimtelijke kwaliteit wordt verstaan: de eigen identiteit. Deze identiteit kan worden uitgedrukt in de begrippen gebruikswaarde, belevingswaarde en toekomstwaarde. De gebruikswaarde blijkt uit de geschiktheid voor bepaalde functies. De belevingswaarde houdt verband met de gebiedseigen kenmerken van het landschap, de bebouwing en de wordingsgeschiedenis. Bij de toekomstwaarde gaat het om kenmerken als duurzaamheid, biodiversiteit, robuustheid, aanpasbaarheid en flexibiliteit.

Bij de keuze van de locatie voor een zonneveld wordt bekeken of de locatie ruimtelijk inpasbaar is. Deze vraag is voor deze locatie positief beantwoord. Er is sprake van meervoudig ruimtegebruik, het zonneveld wordt gerealiseerd in aansluiting op een industrieterrein (in bebouwde kom), Het zonneveld wordt gerealiseerd binnen de bestaande landschappelijke context en kan landschappelijk en natuurlijk goed worden ingepast.

3.4.6 Landschap Identiteit Kaart

De gemeente heeft voor het gebied een Landschap Identiteit Kaart (LIK) voor het buitengebied van de gemeente gemaakt. Hierin wordt de identiteit van het gebied bepaald, zoals specifieke kenmerken en kwaliteiten. Op deze wijze wil de gemeente de ruimtelijke kwaliteit van het gebied versterken. Het plangebied ligt in de bebouwde kom, en grens aan 'Open veenontginningslandschap' (zie figuur 8).

Figuur 8: Weergave kaart gebiedstypes uit de LIK.

Open veenontginingslandschap kenmerkt zich met name door de rationele opzet met strokenverkeveling, welke met het voorliggende plan niet wordt aangetast. Open veenontginingslandschap betreft open landschap met enkele doorzichten. Een strak, rechtlijnig wegenpatroon met wegbeplanting. Vanuit het beleid wordt ingezet op behoud en versterking van de openheid. Eén van de opgaven waar met dit plan op ingespeeld wordt, is het versterken van de relatie tussen dorp en omgeving op de van oudsher logische verbindingen, in dit geval de fabriekswijk en het natuurgebied. Tevens worden de landschapselementen ter plekke passend beheerd zodat een zo groot mogelijke landschappelijke en ecologische meerwaarde wordt gecreëerd.

3.4.7 Conclusie gemeentelijk beleid

Het voorgenomen plan sluit aan op de doelstelling van de gemeente Hardenberg om meer energie duurzaam op te wekken. Het zonnenveld wordt op zorgvuldige wijze landschappelijk ingepast, passend bij de landschapskenmerken in het gebied.

3.5 Conclusie

Uit de voorgaande beleidstoets is gebleken dat de voorgenomen ontwikkeling past binnen het nationale, provinciale en gemeentelijk beleid.

4

WAARDENTOETS

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt de impact van de ontwikkeling op de verschillende waarden beschreven. Hieronder vallen flora & fauna, archeologie, cultuurhistorie en water. Er wordt beschreven wat er is onderzocht en welke resultaten hieruit zijn gekomen. Vervolgens wordt hier een conclusie uit getrokken met betrekking tot de ontwikkeling.

4.2 Natuurwaarden

De Wet natuurbescherming bestaat uit drie onderdelen: de bescherming van soorten, de bescherming van gebieden en de bescherming van houtopstanden.

Soortenbescherming

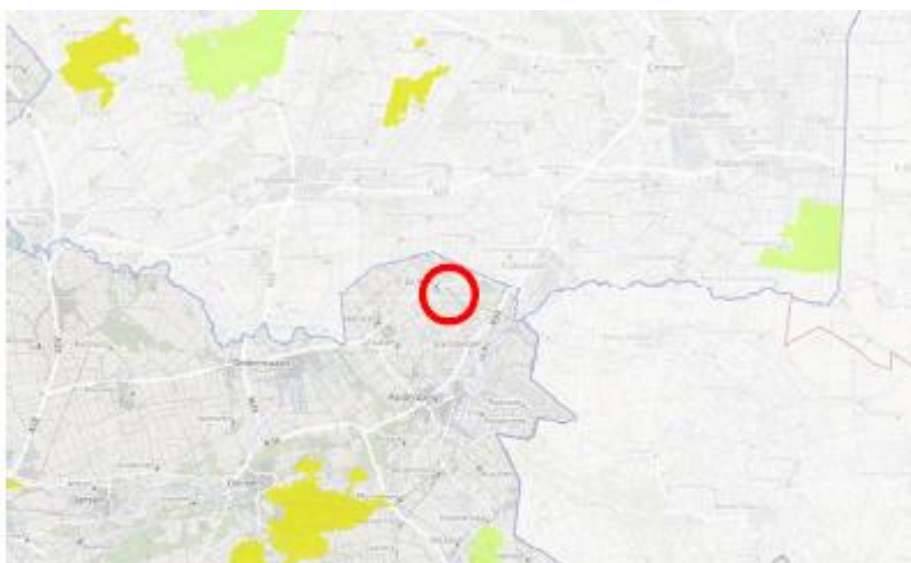
De voorgenomen ontwikkeling is getoetst aan de Wet Natuurbescherming. Hiertoe is een quickscan flora en fauna uitgevoerd. Het onderzoek is als separaat document toegevoegd bij deze ruimtelijke onderbouwing. Het resultaat van de toetsing is dat de voorgenomen ontwikkeling niet leidt tot verstoring en aantasting van leefgebied en/of rust- of voortplantingsplaatsen van beschermde fauna. Ook wordt beschermde flora niet aangetast. Effecten op beschermde soorten en soortgroepen waarvoor geen vrijstelling geldt, zijn uitgesloten omdat er geen aanwijzingen zijn dat dergelijke soorten binnen invloedssfeer van de werkzaamheden voorkomen. Tijdens het broedseizoen zijn broedgevallen van algemene broedvogels in de omgeving van het plangebied te verwachten. Bezette nesten mogen nooit vernield worden. Verstoring is alleen toegestaan wanneer deze geen invloed heeft op de overleving van ouders en jongen. De piek van het broedseizoen ligt in de periode half maart-half juli, maar eerdere en latere broedgevallen komen voor. Wanneer tijdens werkzaamheden toch beschermde soorten worden aangetroffen dienen werkzaamheden tijdelijk te worden stilgelegd en wordt contact opgenomen met een inzake deskundige. Overleg met de deskundige moet duidelijk maken hoe met de ontstane situatie kan worden omgegaan.

Natura 2000

Natura 2000-gebieden betreffen een samenhangend netwerk van natuurgebieden in Europa. Natura 2000 bestaat uit gebieden die zijn aangewezen in het kader van de Europese Vogelrichtlijn (79/43/EEG) en de gebieden die zijn aangemeld op grond van de Europese Habitatrichtlijn (92/43/EEG). Deze gebieden worden in Nederland op grond van de Wet Natuurbescherming beschermd.

In de directe omgeving van het plangebied liggen geen Natura 2000-gebieden (zie figuur 9). Op ongeveer 12 km afstand ligt het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied; Mantingerzand. De aard van de voorgenomen werkzaamheden en ontwikkeling maakt dat de effecten uitsluitend tot het plangebied of in de zeer directe zone eromheen beperkt blijven. Gezien de afstand tot de Natura 2000-gebieden, de invulling van de tussenliggende gebieden en de voorgenomen werkzaamheden is er derhalve geen reden om aan te nemen dat er kans is op een belemmering van de kernopgaven van het Natura 2000-gebied, zij het door een rechtstreekse invloed, cumulatieve invloed of externe werking.

Activiteiten die in het kader van de aanleg van het zonneveld worden uitgevoerd, kunnen door de uitstoot van stikstof, wel negatieve effecten hebben op Natura 2000-gebieden. Als het zonneveld is gebouwd is er geen sprake meer van uitstoot van stikstof. Om te bepalen of met de nieuwe ontwikkeling/inrichting negatieve effecten op een Natura 2000-gebied plaatsvindt door de uitstoot van stikstof tijdens de aanlegfase, is een berekening uitgevoerd met Aerius calculator. De berekening is uitgevoerd aan de hand van de op de werklocatie in te zetten voer- en werktuigen met benodigde draaiuren en het wegverkeer van en naar het terrein. De Aerius calculator heeft met de ingevoerde gegevens berekend dat er als gevolg van de aanleg van het zonneveld geen sprake is van stikstofdepositie boven de 0,00 mol/ha/jr op een Natura 2000-gebied. De Aerius-berekening is separaat bijgevoegd.

Figuur 9: Ligging plangebied (rode cirkel) ten opzichte van Natura 2000-gebieden.

Houtopstanden

Het omhakken of rooien van bossen is niet zomaar toegestaan in de Wet natuurbescherming. Dit geldt ook bij het rooien of het verrichten van handelingen die de dood of ernstige beschadiging van bomen tot gevolg hebben. Hieronder valt ook beschadiging door vee. Onder bos wordt verstaan:

- alleen bossen die buiten de 'bebouwde kom Boswet' liggen;
- alle beplantingen van bomen die groter zijn dan 10 are (1.000 m²);
- bomen in een rijbeplanting, als de rij uit meer dan 20 bomen bestaat.

In het plangebied is alleen jonge opslag aanwezig. Het betreft hier geen oppervlakte van >10 are of >20 bomen in rijbeplanting. Een kapmelding en herinplantplicht zijn daarom niet van toepassing. Bovendien ligt het plangebied mogelijk ook binnen de grens van de bebouwde kom boswet. Binnen die begrenzing is überhaupt geen kapmelding en herinplantplicht van toepassing. Binnen die begrenzing is soms wel een kapvergunning noodzakelijk, maar voor het type beplanting in het plangebied is dit niet van toepassing.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Natuurnetwerk Nederland (NNN) betreft een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen.

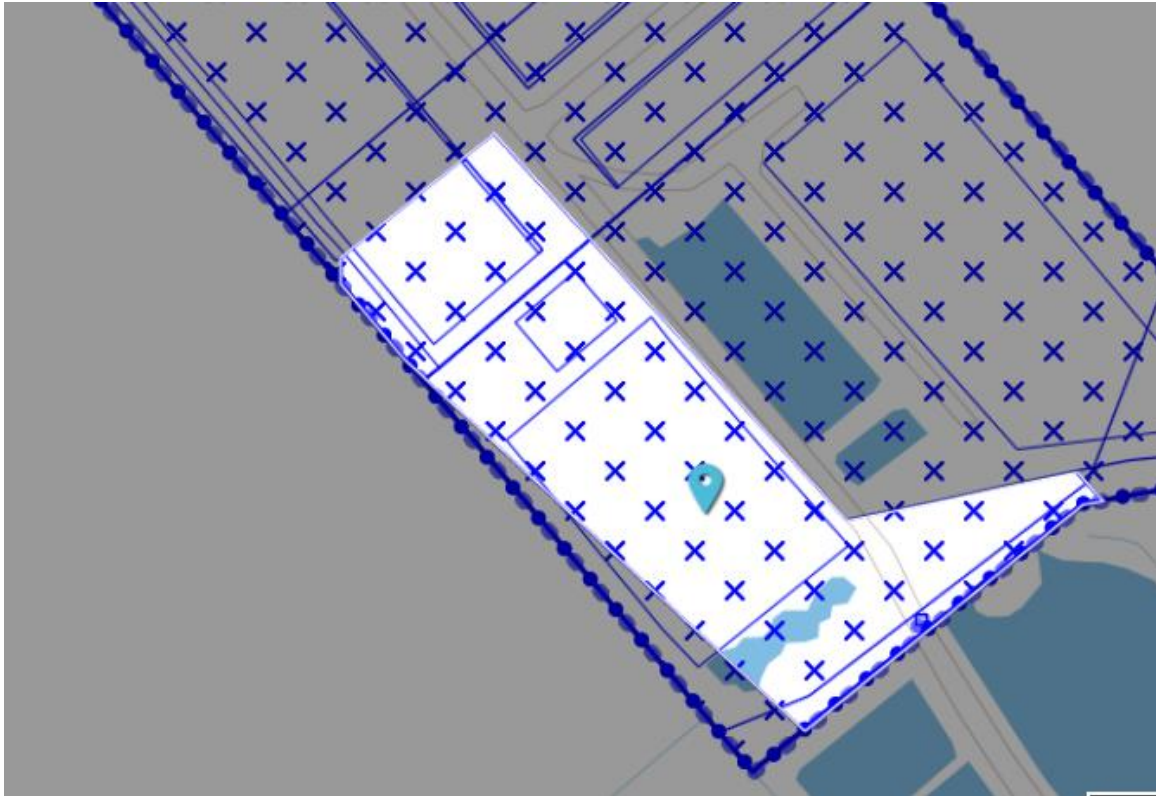
Het plangebied maakt geen onderdeel uit van NNN-gebied. Tevens worden geen effecten verwacht die de wezenlijke waarden en kenmerken van de NNN significant aantasten. Het NNN kent ook geen externe werking.

4.3 Archeologische waarde

Aardkundige, archeologische waarden moeten zoveel mogelijk worden behouden. Op basis van het verdrag van Malta en de wet op de archeologische monumentenzorg is het uitgangspunt gesteld om archeologisch erfgoed zoveel mogelijk terplekke te bewaren en maatregelen te nemen om dit te bewerkstelligen.

De verstoorder van de bodem is verantwoordelijk voor het behoud van de archeologische resten. Daar waar behoud ter plekke niet mogelijk is, betaalt de verstoorder het archeologisch onderzoek en de mogelijke opgravingen. Voor ruimtelijke plannen die archeologische waarden bedreigen, moeten betrokken partijen in beeld brengen welke archeologische waarden in het geding zijn.

In de 'Beheersverordening De Krim (herziening)', welke is vastgesteld op 29 september 2015, zijn archeologische waarden per gebied aangegeven, door middel van dubbelbestemmingen. Het plangebied heeft voor een deel, aan de zuidwestzijde, de dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie 3' (zie figuur 10). Voor de uiterste zuidwestelijke punt geldt de dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie 5'. Voor het overige deel van het plangebied gelden geen archeologische waarden. Wanneer in het gebied van 'Waarde - Archeologie 3' de gronden over een oppervlakte van 275 m² (voor de dubbelbestemming Waarde – Archeologie 5 geldt een grens van 2500 m²) of meer en een diepte van 40 cm of meer worden geroerd, is archeologisch onderzoek noodzakelijk. Ditzelfde geldt voor het aanbrengen van ondergrondse transport-, energie-, telecommunicatie- of andere leidingen en de daarmee verband houdende constructies, wanneer de oppervlakte van deze werken en werkzaamheden 275 m² of meer en een diepte van 40 cm of meer bedraagt waarbij de breedte van deze werken ten minste 1,25 m bedraagt.

Figuur 10: Weergave kaart waarin het gedeelte van het plangebied is aangegeven waar de dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie 3' geldt (de vorm van een laars).

Door de realisatie van het zonnenveld worden palen, enkele kleinschalige bouwwerken (zoals een transformatorgebouw) en een hekwerk gerealiseerd. Verder zullen kabels in het gebied worden gelegd, waarbij de kabelgoten smaller zijn dan de genoemde breedte van 1,25 meter, en worden enkele paden aangelegd. Bij deze realisatie blijft het totale oppervlak aan bodemverstoring zeer gering. De grond wordt, in het deel aan de zuidwestzijde, niet geroerd over een oppervlakte van meer dan 275 m². Er is dan ook geen archeologisch onderzoek noodzakelijk.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Voor deze gebieden is geen archeologisch onderzoek noodzakelijk.

4.4 Cultuurhistorie

Op grond van het Besluit ruimtelijke ordening moeten naast de in de grond aanwezige of te verwachten monumenten, ook cultuurhistorische waarden in het plangebied worden meegewogen bij een afwijkingsbesluit in het kader van de Wro.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

In het plangebied bevinden zich geen rijks- of gemeentelijke monumenten. Er worden, met de realisatie van het zonnenveld, geen cultuurhistorische waarden in het geding gebracht.

4.5 Water

De toelichting van een omgevingsvergunning dient, conform artikel 3.1.6, lid 1 onder b van het Besluit ruimtelijke ordening, een beschrijving te bevatten van de wijze waarop in het plan rekening is gehouden met de gevolgen voor de waterhuishouding. In deze paragraaf wordt eerst ingegaan op het voor dit plan relevante waterbeleid. Vervolgens is de huidige en toekomstige waterhuishoudkundige situatie van het plangebied beoordeeld.

Europees beleid

De Europese Kaderrichtlijn Water (2000/60/EG) is op 22 december 2000 in werking getreden en is bedoeld om in alle Europese wateren de waterkwaliteit chemisch en ecologisch verder te verbeteren. De Kaderrichtlijn Water omvat regelgeving ter bescherming van het binnenlandse oppervlaktewater, overgangswateren (waaronder estuaria worden verstaan), kustwateren en grondwater. Voor het uitwerken van de doelstellingen worden er op (deel)stroomgebied plannen opgesteld. In deze (deel) stroomgebied beheersplannen staan de ambities en maatregelen beschreven voor de verschillende (deel)stroomgebieden. Met name de ecologische ambities worden op het niveau van de deelstroomgebieden bepaald.

Rijksbeleid

Het Nationaal Waterplan 2016-2021 is op 10 december 2015 vastgesteld. Dit Nationaal Waterplan geeft de hoofdlijnen, principes en richting van het nationale waterbeleid in de planperiode 2016-2021 weer, met een vooruitblik richting 2050. Het kabinet speelt proactief in op de verwachte klimaatveranderingen op lange termijn, om overstromingen te voorkomen. Binnen de planperiode gaan realistische maatregelen in uitvoering die een antwoord bieden op de opgaven voor de korte termijn en voldoende mogelijkheden openlaten om op langere termijn verdere stappen te zetten. Het kabinet sluit daarmee aan bij de resultaten van het Deltaprogramma. Met deze handelwijze is Nederland koploper en een toonaangevend voorbeeld in de wereld. Met dit Nationaal Waterplan zet het kabinet een volgende ambitieuze stap in het robuust en toekomstgericht inrichten van ons watersysteem, gericht op een goede bescherming tegen overstromingen, het voorkomen van wateroverlast en droogte en het bereiken van een goede waterkwaliteit en een gezond ecosysteem als basis voor welzijn en welvaart.

Provinciaal beleid

De provincie werkt nauw samen met waterschappen om haar ambities te realiseren. Hiervoor hebben de waterschappen eigen regionale waterbeheerplannen opgesteld. De Provinciale Staten hebben de wettelijke bevoegdheid tot het instellen en opheffen van waterschappen, tot regeling van hun gebied, taken, inrichting, samenstelling van hun bestuur en tot de verdere reglementering van waterschappen. De manier waarop de waterschappen hun taak uitoefenen is onderhevig aan provinciaal toezicht doordat het waterbeheerplan de goedkeuring van Gedeputeerde Staten behoeft. Dus de provincie stelt de regels en de waterschappen doen verder de uitvoering van het waterbeheer.

Waterschap Vechtstromen

Het Waterschap Vechtstromen heeft de beleidskaders van rijk en provincie nader uitgewerkt in het Waterbeheerplan 2016-2021. De belangrijkste ruimtelijk relevante thema's zijn waterveiligheid, klimaatbestendigheid en omgeving en ruimte voor waterberging. Daarnaast is de Keur van

Waterschap Vechtstromen een belangrijk regelstellend instrument waarmee in ruimtelijke plannen rekening moet worden gehouden.

Watertoets

Het waterschap is geïnformeerd over het plan door gebruik te maken van de digitale watertoets (zie separaat toegevoegde bijlage). De beantwoording van de vragen heeft er toe geleid dat de korte procedure van de watertoets is toegepast. De bestemming en de grootte van het plan hebben een geringe invloed op de waterhuishouding. De procedure in het kader van de watertoets is goed doorlopen. Het waterschap heeft een positief advies afgegeven.

Gevolgen plan voor de waterhuishouding

Het voorliggende plan heeft geen negatieve gevolgen voor de waterhuishouding. Onder de zonnepanelen wordt geen gesloten verharding aangelegd, waardoor het regenwater vrij kan infiltreren. Compensatie van verharding is daarom ook niet aan de orde. De toename van verhard oppervlak is aanmerkelijk minder dan de grens van 1.500 m². Er komt geen afvalwater vrij. Het plan heeft dan ook geen schadelijke gevolgen voor de waterkwaliteit en ecologie.

4.6 Conclusie

Met de voorgenomen ontwikkeling worden de aanwezige waarden niet aangetast. Het voornemen is dan ook uitvoerbaar ten aanzien van de bestaande waarden in het plangebied.

5

MILIEUASPECTEN

5.1 Inleiding

Nieuwe initiatieven hebben te maken met milieuaspecten. Een aantal van deze milieuaspecten zijn ruimtelijk relevant. In dit hoofdstuk wordt achtereenvolgens ingegaan op:

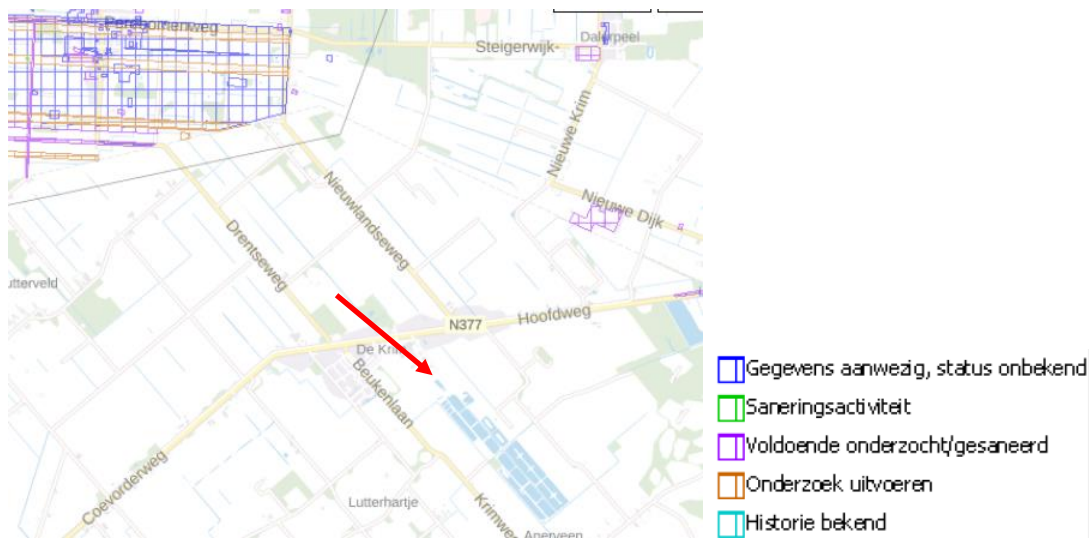
- Bodem
- Geluid
- Luchtkwaliteit
- Externe veiligheid
- Bedrijven en milieuzonering
- Verkeer en parkeren
- Vormvrije m.e.r.-beoordeling
- Leidingen
- Lichtreflectie
- Elektromagnetische straling
- Warmteontwikkeling

5.2 Bodem

Sinds 1 januari 2008 is in het Besluit Bodemkwaliteit (Bbk) vastgelegd hoe we in Nederland omgaan met het hergebruik van schone en licht verontreinigde grond en de bescherming van de bodem. Bij de verlening van een omgevingsvergunning in afwijking van het bestemmingsplan dient te worden bepaald of de aanwezige bodemkwaliteit past bij het toekomstige gebruik.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Op de website www.bodemloket.nl is nagegaan of er eventuele bodemverontreinigingen in het plangebied bekend zijn. Voor het zuidwestelijke deel van het plangebied zijn geen bodemverontreinigingen bekend. Gezien het grondgebruik is ook de verwachting dat deze grond geschikt is voor het gebruik als zonneveld.

Figuur 11: Uitsnede kaart bodemloket (www.bodemloket.nl), waarbij met rode pijl de ligging van het plangebied is aangeduid.

Het noordoostelijke deel van het plangebied is in gebruik als slibdepot/gronddepot. Hier vindt grootschalige bodemtoepassing plaats. Op basis van het Besluit bodemkwaliteit mag toe te passen grond hier maximaal de klasse 'Industrie' (licht verontreinigd) hebben. Er zijn daarnaast geen aanwijzingen dat binnen het slibdepot grond is aangevoerd die milieuhygiënisch ongeschikt zou zijn voor gebruik. Hiermee kan redelijkerwijs ook worden geconcludeerd dat de aanwezige grond geschikt is voor de functie van zonneveld. Er gaan geen mensen langdurig verblijven. Voor het werken met licht verontreinigde grond, zijn veiligheidsmaatregelen verplicht tijdens het werk. Hiervoor is publicatie 132 'Werken in of met verontreinigde grond' van CROW (kennisinstituut voor infrastructuur, openbare ruimte, verkeer en vervoer, en werk en veiligheid) het referentiekader. Bij de aanleg en ontmanteling van het zonneveld zal conform de verplichte veiligheidsmaatregelen worden gewerkt. Voordat het zonneveld kan worden gerealiseerd, moet de locatie nog wel worden afgedekt met gebiedseigen grond. En er moet een evaluatierapport worden opgesteld.

Met betrekking tot het aspect bodem wordt de voorgenomen ontwikkeling uitvoerbaar geacht.

5.3 Geluid

Voor de beoordeling van het onderdeel geluid moet in algemene zin aan de volgende punten worden voldaan:

- de normen uit de Wet geluidhinder worden in acht genomen;
- bedrijven in de omgeving worden niet in hun bedrijfsvoering belemmerd;
- op en rond het plangebied blijft sprake van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat.

Wet geluidhinder

In de Wet geluidhinder (Wgh) staat dat inzichtelijk moet worden gemaakt welke geluidsbronnen in het gebied aanwezig zijn en wat de geluidsbelasting is voor woningen en andere geluidsgevoelige bestemmingen zoals onderwijsgebouwen, ziekenhuizen en verpleeghuizen. Op basis van de Wet geluidhinder (Wgh) zijn er drie geluidsbronnen waarmee bij nieuwe ruimtelijke plannen rekening gehouden dient te worden: wegverkeer-, railverkeer- en industrielawaai.

Op deze locatie wordt geen geluidsgevoelige bestemming toegevoegd. Het zonneveld hoeft dan ook niet beschermd te worden tegen geluidsoverlast. Ook is er geen sprake van industrielawaai vanuit het nieuw te realiseren zonneveld. In het plangebied worden zonnepanelen geplaatst. Deze zonnepanelen produceren geen geluid. Daarnaast worden er ook geen installaties opgenomen die een wezenlijke geluidsemisatie veroorzaken waardoor nader onderzoek noodzakelijk is. Het inkoopstation, het transformatorstation en de omvormers worden op ruime afstand van de dichtstbijzijnde geluidsgevoelige bestemmingen geplaatst. Daarnaast is er, vanwege de hellende positie van de panelen, geen wezenlijke reflectie van omgevingsgeluid. Door de hellende positie kaatst geluid omhoog. Een akoestisch onderzoek is dan ook niet noodzakelijk.

Bedrijven in de omgeving

Binnen het plangebied wordt geen nieuwe geluidsgevoelige bestemming gerealiseerd. Bestaande bedrijven, en nieuw te vestigen bedrijven op het naastgelegen bedrijventerrein, worden niet extra belemmerd.

Woon- en leefklimaat

Binnen het plangebied worden transformatorstations en omvormers geplaatst, die enigszins geluid produceren. De transformatorstations hebben een bronvermogen van maximaal 10 MVA en omvormers, die ook nog enig geluid kunnen produceren, hebben een bronvermogen van maximaal 300 kW. In de VNG-uitgave 'Bedrijven en milieuzonering' valt dit onder de activiteit 'elektriciteitsdistributiebedrijven met transformatorvermogen tot 10 MVA'. Voor deze activiteit is in de richtafstanden tabel voor het aspect geluid 30 meter opgenomen. Dit betekent dat wordt geadviseerd om, op basis van een goede ruimtelijke ordening, een afstand van minimaal 30 meter aan te houden met geluidsgevoelige functies. De transformatorstations en de omvormers worden op aanmerkelijk grotere afstand van de bestaande woningen gesitueerd. Met betrekking tot geluid blijft dan ook een aanvaardbaar woon- en leefklimaat aanwezig.

5.4 Luchtkwaliteit

Het wettelijk kader met betrekking tot de luchtkwaliteit is sinds 2007 vastgelegd in hoofdstuk 5 van de Wet milieubeheer (Wm) en in de algemene maatregel van bestuur: 'Niet in betekenende mate bijdragen' (Besluit NIBM) en de ministeriële regeling NIBM (Regeling NIBM). In titel 5.2 van de Wm is het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) geregeld. In dit programma staat onder andere beschreven wanneer en hoe overschrijding van luchtkwaliteitsnormen moet worden aangepakt. In het programma wordt rekening gehouden met nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. Ontwikkelingen die binnen het programma passen hoeven niet te worden getoetst aan de luchtkwaliteitsnormen.

Voor ontwikkelingen die niet in betekenende mate bijdragen aan luchtverontreiniging, hoeft geen onderzoek te worden gedaan naar de luchtkwaliteit.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Op grond van de NIBM-tool kan een worst-case berekening worden gemaakt voor de bijdrage van het extra verkeer als gevolg van het plan op de luchtkwaliteit. In het jaar van de aanlegfase van het zonneveld vinden de meeste verkeersbewegingen plaats. Dit zijn er zeker niet meer (worst-case dan 400 (weekdaggemiddelde), waarbij vrachtverkeer een maximaal aandeel zal hebben van 25%. Op grond van de NIBM-tool is de ontwikkeling in dit worst-case scenario 'niet in betekenende mate'

**Worst-case berekening voor de bijdrage van het extra verkeer
als gevolg van een plan op de luchtkwaliteit**

Jaar van planrealisatie	2019
Extra verkeer als gevolg van het plan	
Extra voertuigbewegingen (weekdaggemiddelde)	400
Aandeel vrachtverkeer	25,0%
Maximale bijdrage extra verkeer	
NO ₂ in µg/m ³	1,17
PM ₁₀ in µg/m ³	0,13
Grens voor "Niet In Betekende Mate" in µg/m ³	1,2
Conclusie	
De bijdrage van het extra verkeer is niet in betekende mate; geen nader onderzoek nodig	

Gelet op het voorgaande wordt gesteld dat nader onderzoek naar het aspect luchtkwaliteit niet noodzakelijk is.

5.5 Externe veiligheid

Algemeen

Externe veiligheid richt zich op het beheersen van risico's bij onder meer productie, opslag, transport en gebruik van gevaarlijke stoffen. Dergelijke activiteiten leggen beperkingen op aan de omgeving. Door maatregelen kunnen de afstanden worden verkleind. Er wordt onderscheid gemaakt tussen plaatsgebonden risico en groepsrisico. Het groepsrisico heeft een oriënterende waarde, voor het plaatsgebonden risico geldt een grenswaarde voor kwetsbare objecten en een richtwaarde voor beperkt kwetsbare objecten. De grenswaarde mag niet worden overschreden.

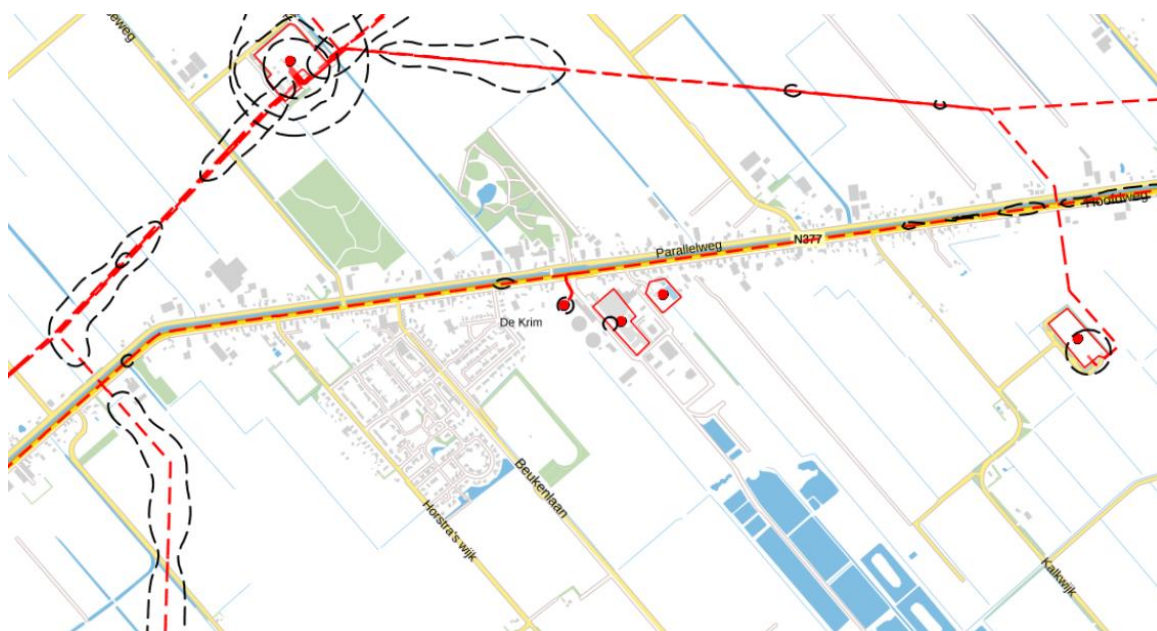
Voor de oriënterende waarde en richtwaarde geldt dat afwijken alleen met een motivering is toegestaan. Het aspect externe veiligheid betreft het risico op een ongeval waarbij een gevaarlijke stof aanwezig is. Deze gevaarlijke stoffen kennen twee verschillende bronnen. Dit zijn de stationaire (chemische fabriek, lpg-tankstation) en de mobiele (tankwagen, gasleidingen) bronnen.

Er wordt getoetst aan de volgende wet- en regelgeving:

- Voor inrichtingen (bedrijven) wordt getoetst aan het besluit Externe veiligheid inrichtingen (BEVI) en de bijbehorende regeling.
- Voor transportroutes over weg, water en spoor wordt getoetst aan het Besluit externe veiligheid transportroutes (BEVT).
- Voor buisleidingen wordt getoetst aan het Besluit externe veiligheid buisleidingen (BEVB).

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Om in beeld te brengen of er in het plangebied of in de nabijheid daarvan risicobronnen aanwezig zijn, is de provinciale risicokaart geraadpleegd. Een uitsnede daarvan is weergegeven in figuur 12.

Figuur 12: Uitsnede Risicokaart Nederland

Uit de risicokaart blijkt dat in het plangebied geen risicovolle inrichtingen, transportassen (spoor, weg, water) of transportleidingen aanwezig zijn. Het plangebied ligt ook niet in het invloedsgebied van inrichtingen, assen en leidingen. Met betrekking tot externe veiligheid zijn dan ook geen belemmeringen aan de orde en kan aanvullend onderzoek achterwege blijven.

Een zonneveld is geen gevoelig object of inrichting dat formeel een veiligheidscontour kent. Wel betreft een zonneveld een inrichting dat energie in de vorm van elektriciteit opwekt en op het elektriciteitsnet levert. Om de veiligheid te waarborgen komt er een (transparant) hek rondom het zonneveld. Dit hekwerk is 2 meter hoog en staat op ruime afstand van de zonnepanelen waardoor personen niet bij de zonnepanelen kunnen. Daarnaast wordt het zonneveld niet openbaar toegankelijk. Het zonneveld (de twee afzonderlijke velden) kan enkel middels een afgesloten poort worden betreden ten behoeve van regulier beheer en onderhoud. Daarnaast wordt het zonneveld geaard en worden elektriciteitskabels ondergronds aangelegd.

5.6 Bedrijven en milieuzonering

Zowel de ruimtelijke ordening als het milieubeleid stellen zich ten doel een goede kwaliteit van het leefmilieu te handhaven en te bevorderen. Dit gebeurt onder andere door milieuzonering. Onder milieuzonering verstaan we het aanbrengen van een voldoende ruimtelijke scheiding tussen milieubelastende bedrijven of inrichtingen enerzijds en milieugevoelige functies als wonen en recreëren anderzijds. De ruimtelijke scheiding bestaat doorgaans uit het aanhouden van een bepaalde afstand tussen milieubelastende en milieugevoelige functies. Die onderlinge afstand moet groter zijn naarmate de milieubelastende functie het milieu sterker belast. Milieuzonering heeft twee doelen:

- het voorkomen of zoveel mogelijk beperken van hinder en gevaar bij woningen en andere gevoelige functies;
- het bieden van voldoende zekerheid aan bedrijven dat zij hun activiteiten duurzaam onder aanvaardbare voorwaarden kunnen uitoefenen.

Voor het bepalen van de aan te houden afstanden wordt in eerste instantie doorgaans de VNG-uitgave 'Bedrijven en Milieuzonering' uit 2009 gehanteerd, waarin richtafstanden voor de ruimtelijk relevante milieuaspecten geur, stof, geluid en gevaar zijn opgenomen.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

De voorgenomen inrichting van de betrokken gronden als zonneveld levert geen hinder of gevaar op voor omliggende gevoelige functies. Binnen het plangebied transformatorstations en omvormers geplaatst, die enigszins geluid produceren. De transformatorstations hebben een bronvermogen van maximaal 10 MVA en omvormers, die ook nog enig geluid kunnen produceren, hebben een bronvermogen van maximaal 300 kW. In de VNG-uitgave 'Bedrijven en milieuzonering' valt dit onder de activiteit 'elektriciteitsdistributiebedrijven met transformatorvermogen tot 10 MVA'. Voor deze activiteit is in de richtafstanden tabel voor het aspect geluid 30 meter opgenomen. Dit betekent dat wordt geadviseerd om, op basis van een goede ruimtelijke ordening, een afstand van minimaal 30 meter aan te houden met geluidsgevoelige functies. De transformatorstations en de omvormers worden op aanmerkelijk grotere afstand van de bestaande woningen gesitueerd. Met betrekking tot geluid blijft dan ook een aanvaardbaar woon- en leefklimaat aanwezig.

Anderzijds betreft een zonneveld geen gevoelige functie. Een zonneveld hoeft qua milieuzonering niet beschermd te worden tegen eventuele milieubelastende functies in het omliggende gebied.

5.7 Verkeer en parkeren

De ontwikkeling van een zonneveld heeft geen grote gevolgen voor het verkeer en parkeren. Het zonneveld moet voornamelijk in de aanlegfase en in de ontmantelingsfase bereikt worden via de ontsluiting, en daarnaast alleen op heel beperkte schaal ten behoeve van het beheer. Het zonneveld is niet openbaar toegankelijk.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Het zonneveld kan op een veilige manier worden ontsloten via de huidige ontsluiting aan de noordkant van het plangebied. Het betreft een ontsluiting op het wegensysteem van het bedrijventerrein, die past bij de schaal van de ontwikkeling. Binnen het plangebied, buiten het zicht, is ruimte voor het parkeren van enkele voertuigen (ten behoeve van het beheer).

5.8 Vormvrije m.e.r.-beoordeling

Het Besluit milieueffectrapportage geeft activiteiten en gevallen aan waarin een milieueffectrapport moet worden gemaakt. Ook gelden er verplichtingen als een voorgenomen project valt onder de genoemde activiteiten, maar niet onder de drempelwaarden. Voor projecten of activiteiten die beneden de drempelwaarden vallen moet een toets worden uitgevoerd of belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen worden uitgesloten. Voor deze toets wordt de term vormvrije m.e.r.-beoordeling gehanteerd. Deze vormvrije m.e.r.-beoordeling kan tot twee conclusies leiden:

- belangrijke nadelige milieugevolgen zijn uitgesloten: er is geen m.e.r. beoordeling noodzakelijk;
- belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zijn niet uitgesloten: er moet een m.e.r.-beoordeling plaatsvinden of er kan direct worden gekozen voor m.e.r.

De toetsing in het kader van de vormvrije m.e.r.-beoordeling dient te geschieden aan de hand van de selectiecriteria in bijlage III van de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling. In deze bijlage staan drie hoofdcriteria centraal:

- de kenmerken van het project;
- de plaats van het project;
- de kenmerken van de potentiële effecten.
-

Het project maakt een functiewijziging naar een zonneveld mogelijk. De voorgenomen ontwikkeling is niet opgenomen in de D-lijst van het Besluit m.e.r. Het zonneveld betreft bijvoorbeeld geen landinrichtingsproject (D9). De ontwikkeling van een zonneveld valt pas onder deze categorie als deze onderdeel uitmaakt van een groter landinrichtingsproject (het project dient een voldoende substantieel karakter te hebben). Ook valt het project niet onder categorie D22.1. Hiervan is sprake bij de oprichting, wijziging of uitbreiding van een industriële installatie bestemd voor de productie van elektriciteit, stoom en warm water. Het zonneveld wekt alleen energie op. Verder is categorie D11.2 niet van toepassing, aangezien het geen stedelijk ontwikkelingsproject betreft en het zonneveld een relatief beperkt oppervlak beslaat.

Voor de volledigheid verwijzen wij ook naar de uitspraak van de rechtbank Overijssel van 19 september 2018 en zaaknummer 18_689, waarin bevestigd wordt dat een vergelijkbaar project niet valt binnen de categorie D van het Besluit m.e.r. en er geen beoordeling nodig is. Deze uitspraak is op 14 augustus 2019 bevestigd door de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State en na te zien onder het zaaknummer 2019:2770.

Voor het voorgenomen plan is geen m.e.r.-beoordeling of vormvrije m.e.r. benodigd. Het zonneveld valt niet onder het Besluit milieueffectrapportage. In deze ruimtelijke onderbouwing zijn de kenmerken en de plaats van het project beschreven. Het zonneveld wordt aangelegd met respect voor de bodem en door de open cultuur is hier geen schade te verwachten. De constructie wordt zodanig aangelegd dat er geen schade ontstaat en het systeem makkelijk demontabel is. De locatie is onderzocht op het gebied van aanwezige ecologische waarden. Hieruit blijkt dat het gebied geschikt is voor planontwikkeling. De locatie is niet gelegen in een Natura 2000-gebied, Natuur Netwerk Nederland-zonering of andere beschermde gebieden. Het realiseren van het zonneveld op de planlocatie is goed onderzocht in het kader van de onderzoeken welke deel uit maken van de voorliggende ruimtelijke onderbouwing. Resumerend zullen er zowel tijdens de aanlegfase, als tijdens de gebruiksfase, als tijdens de ontmantelingsfase, geen significante negatieve effecten bestaan voor het milieu.

5.9 Leidingen

Ten behoeve van het plan dient rekening te worden gehouden met de aanwezigheid van ondergrondse kabels en planologisch relevante leidingen. Er liggen geen kabels in het plangebied die beperkend zijn voor het voorgenomen plan.

5.10 Lichtreflectie

Om schittering van zonnepanelen tegen te gaan wordt een anti reflectie coating of folie toegepast. Het zonneveld wordt landschappelijk ingepast waardoor de zonnepanelen vanaf de buitenzijde van het plangebied niet zichtbaar zijn.

5.11 Electromagnetische straling

Zowel bij de omvormers als de transformatoren zullen extreem laagfrequente elektromagnetische velden (ELF) vrijkomen. Ten aanzien van elektromagnetische straling bij hoogspanningsmasten hanteert de overheid een voorzorgprincipe waarbij een grens wordt aangehouden van 0,4 micro Tesla (μT). Dit voorzorgsprincipe dient daarmee ook gehanteerd te worden bij de ontwikkeling van een zonneveld, door de afstand van een zonneveld tot woningen en andere gevoelige bestemmingen zodanig te laten zijn dat de magnetische veldsterkte bij de gevoelige bestemmingen niet boven de advieswaarde van 0,4 μT komt. In het RIVM 'Verkenning van extreem-laagfrequente (ELF) magnetische velden bij verschillende bronnen' (RIVM-rapport 609300011/2009) wordt aandacht besteed aan elektromagnetische velden als gevolg van de aanwezigheid van transformatorstations. De sterkte van deze velden neemt sterk af wanneer de afstand tot de bron groter wordt. Uit het onderzoek blijkt dat 0,4 μT wordt bereikt op een afstand van maximaal 7 m van onderzochte transformatorstations. Gezien de relatief grote afstand van zowel omvormers als de transformatoren tot de dichtstbijzijnde woningen mag redelijkerwijs worden aangenomen dat elektromagnetische straling geen gezondheidsrisico vormt.

5.12 Warmteontwikkeling

Recente studies (o.a. Analysis of the potential for a heat Island Effect in Large Solar Farms, Columbia University) hebben onderzocht of er bij zonnevelden sprake is van '(Urban) Heat Island Effects'. Uit onderzoeken is gebleken dat er onder bepaalde condities sprake kan zijn van een hogere temperatuur direct boven zonnevelden. Direct rondom zonneparken zijn eventuele temperatuurverschillen deels, danwel geheel te verwaarlozen, afhankelijk van de windrichting en eventuele neerslag. Het is dan ook niet te verwachten dat er sprake zal zijn van significante temperatuurverschillen in de omgeving van het zonneveld, door de komst van dit zonneveld. Daarbij komt dat er in dit specifieke plan is gekozen voor een zuid-westopstelling, met begroeiing tussen de panelen. Ook wordt er in en om het zonneveld relatief veel beplanting toegevoegd. Dit zorgt ervoor dat afkoeling door verdamping blijft plaatsvinden. Er is op dit moment nog geen wet- en/of regelgeving omtrent '(Urban) Heat Island Effects' in Nederland.

5.13 Conclusie

In dit hoofdstuk zijn alle relevante milieuaspecten beschreven. Hieruit kan worden geconcludeerd dat de voorgenomen ontwikkeling geen milieubelemmeringen met zich meebrengt.

6

RUIMTELIJKE INPASSING ZONNEVELD

6.1 Inleiding

Conform het overheidsbeleid dient het zonneveld ruimtelijk op een goede wijze ingepast te worden. In dit hoofdstuk worden eerst de belangrijkste uitgangspunten voor de ruimtelijke inpassing van het zonneveld opgesomd (deze zijn uitgebreid weergegeven in de voorgaande hoofdstukken van deze ruimtelijke onderbouwing). Vervolgens wordt de ruimtelijke inpassing beschreven.

6.2 Uitgangspunten ruimtelijke inpassing zonneveld

Ten behoeve van een goede ruimtelijke inpassing van het zonneveld zijn de kenmerken van het plangebied, de technische uitgangspunten, de beleidsmatige uitgangspunten, de landschappelijke uitgangspunten en de milieutechnische uitgangspunten leidend. Daarnaast zijn bij het ontwerp de wensen van belanghebbenden, waar mogelijk, meegenomen. De uitgangspunten zijn in de vorige hoofdstukken nader toegelicht. Hieronder volgen in het kort enkele belangrijke en relevante uitgangspunten.

Belangrijkste landschappelijke kenmerken en uitgangspunten plangebied en directe omgeving (zie ook het bijgevoegde Ruimtelijke Kwaliteitsplan (inrichtingsplan) en hoofdstuk 2 van deze ruimtelijke onderbouwing)

- De fabriekswijk en de vloeivelden, met daar tussenin het plangebied op het gronddepot, kennen een afwijkende hoogteligging ten opzichte van het natuurlijke maaiveld en het reliëf van de omgeving. De vloeivelden bestaan uit 'bakken' met water met rondom een grondlichaam. Beide delen van het plangebied zijn in gebruik (geweest) als gronddepot. Het westelijke deel ligt op 9,80 m + NAP, gelijk aan de zandrug ten oosten van het plangebied. De naastgelegen westelijke akker ligt circa een meter lager. Het oostelijke veld ligt daarentegen circa 5 meter boven maaiveld (inclusief afdeklaag met schone grond). Dit maakt dat het oostelijke deel van het plangebied qua bodem en grondwaterhuishouding weinig relatie heeft met die in de directe omgeving. Tussen beide delen, buiten het plangebied, ligt een waterbassin. Dit maakt dat er voor Nederlandse begrippen extreem veel hoogteverschil is op korte afstand, zij het met een technische en niet met een natuurlijke ontstaansgeschiedenis. Deze hoogteverschillen kunnen aanleiding zijn voor de landschappelijke inpassing.
- Gebruik de potentieel natuurlijke vegetatie die bij de plek hoort: Droog en Vochtig Berken-Zomereikenbos. Omdat bomen in dit open landschap hinderlijk zijn voor zowel de beleving als de vogels in het gebied, hier alleen de struikvormers opnemen.
- In aanvulling op de potentieel natuurlijke vegetatie is het aan te bevelen enkele extra soorten toe te voegen ten behoeve van het geschikter maken van het gebied voor patrijzen.

Eén van de gidssoorten die baat kan hebben bij de ontwikkeling van het zonneveld, met name vanwege de rust, beschutting en het bloemrijk grasland en de beplanting langs de randen. Dit betreft de volgende soorten: wilde roos, sleedoorn, meidoorn.

- Versterk de relatie tussen dorp en omgeving op de van oudsher logische verbindingen, in dit geval de fabriekswijk en het natuurgebied.
- Beheer de landschapselementen passend, zodat een zo groot mogelijke landschappelijke en ecologische meerwaarde wordt gecreëerd.

Belangrijkste technische uitgangspunten (zie hoofdstuk 2 van deze ruimtelijke onderbouwing)

- Een zonneveld van ruim 5 hectare;
- Panelen worden maximaal 1,52 meter hoog;
- Ruimte voor enkele bouwwerken (zoals transformatorstations);
- De panelen worden zuid-west georiënteerd;
- De bestaande ontsluiting gebruiken;
- Er wordt een hekwerk rond het park aangelegd.

Beleidsmatige uitgangspunten (zie hoofdstuk 3 van deze ruimtelijke onderbouwing)

- Het gebied kenmerkt zich met name door de rationele opzet met strokenverkaveling.
- De informele routes en routenetwerken worden beschermd, gericht op de continuïteit van routes (vaarwegen, kleine paadjes, zandpaden, kerkepaden, fiets- en wandelpaden en -routes, etc). Bij ruimtelijke ontwikkelingen nabij doorgaande zandwegen, wandel- en fietsroutes worden discontinuïteiten in het netwerk van paden en vaarroutes voorkomen.

Milieutechnische uitgangspunten (zie hoofdstukken 4 en 5)

- Onder de zonnepanelen geen gesloten verharding aanleggen;
- transformatorstations en omvormers op voldoende afstand van woningen situeren.

Enkele wensen vanuit belanghebbenden

- Houd rekening met de vele vogels in het gebied;
- Hang een torenvalkkast op. Er zit een paartje torenvalken in de buurt;
- Pas rode klaver toe bij het inpassen van het zonneveld. Dit is goed voor insecten.

6.3 Ruimtelijke inpassing zonneveld

Op basis van de genoemde uitgangspunten is een Ruimtelijk Kwaliteitsplan (inrichtingsplan) opgesteld (zie het separaat bijgevoegde Ruimtelijk Kwaliteitsplan). In deze paragraaf wordt dit plan beknopt weergegeven.

Figuur 13: Weergave inrichtingsplan (in de separate bijlage is het inrichtingsplan op schaal, en goed leesbaar, weergegeven). In dit bijgevoegde inrichtingsplan (Ruimtelijk Kwaliteitsplan) zijn ook de dwarsdoorsneden opgenomen.

Benutten bestaande karakteristieken

Op de schaal van het landschap is een aantal aspecten van belang. Hierbij is gekeken naar de landschapsstructuur en karakteristieke elementen voor het open veenontginningslandschap. De hogere ligging van het oostelijke plangebied maakt dat alles wat hier bovenop gebeurt zichtbaar is. Om het natuurlijke karakter van dit gebied 's zomers en 's winters te behouden wordt, met de aanleg van de afdeklaag rondom, een verhoging van enkele decimeters aangelegd. Deze verhoging wordt beplant met eenzelfde vegetatie als het huidige talud. Het huidige beeld blijft nagenoeg behouden

door de achterliggende groene horizon van nog hogere laanbomen en het opnemen van dit talud in hetzelfde beheerregime als het bestaande talud. Het westelijke veld ligt een stuk lager en heeft het gronddepot als achtergrond en is daarom minder zichtbaar. Daarom is een grondwal hier overbodig en wordt een brede losse haag aangelegd. Qua soorten wordt aan de buitenkant alleen de selectie van plantsoorten toegepast die past bij de bodem en waterhuishouding van de omgeving. Aan de 'binnenkant' van de randen van beide zonnevelden wordt het sortiment aangevuld met de voor de patrijs gewenste soorten.

Hagen als functiescheiding

Aan de oostkant van het westelijke zonneveld wordt een smallere haag aangeplant langs de doorgaande route. Hierdoor blijft meer ruimte beschikbaar voor zonnepanelen. Dit is gezien de ruime verhouding tussen bruto en netto oppervlakte van het zonneveld gewenst. Circa 34% van het plangebied wordt benut voor landschappelijke en natuurlijke inpassing.

Bloemrijk grasland t.b.v. biodiversiteit

De onderhoudspaden en grond onder de zonnepanelen worden ingezaaid met een bloemrijk grasmengsel met minimaal rode klaver, ten behoeve van bijen en andere insecten. Ook het plantsortiment van de heesters in de randen heeft toegevoegde waarde in de vorm van een goede en verspreide dracht voor bijen. Dit is niet alleen goed voor de insecten, maar dient als extra voer voor de grote verscheidenheid aan vogels in het gebied.

Veld met zonnepanelen

Om de openheid zoveel mogelijk te respecteren, worden de panelen op een hoogte van maximaal 1,52 m boven maaiveld geplaatst. Hierdoor is er vanaf de grote afstand waar vandaan het plangebied beleefd wordt geen zicht op de panelen. De panelen worden georiënteerd op het zuidwesten, waardoor er voldoende ruimte tussen de panelen is voor een goede plantengroei. Ten behoeve van het zonneveld zijn twee transformatorstations noodzakelijk, bij elk veld één. Van de ruim 5 hectare wordt circa 3,3 hectare benut voor zonnepanelen en tussenliggende ruimte. De rest van het plangebied bestaat uit de landschappelijke inpassing.

Waar een hekwerk noodzakelijk is, staat dit ten opzichte van de landschappelijke inpassing altijd aan de kant van het zonneveld. Het hekwerk is 2 meter hoog en bestaat uit schapengaas en houten palen. Er worden maatregelen getroffen voor de faunapasseerbaarheid van het hekwerk voor kleine zoogdieren en reeën. Zoals het niet vastbinden van de onderste paar decimeters, zodat kleine zoogdieren er onderdoor kunnen en dieren niet ongewenst op het zonneveld blijven steken.

Voor de beheerpaden wordt gebruikgemaakt van de huidige aanwezige halfverharde paden. Binnen het hekwerk kan worden volstaan met graspaden.

Het bestaande pad over het plangebied naar de vogelkijkhut blijft behouden. Bij de start van het pad wordt een informatiebord geplaatst met informatie over het gebied en het zonneveld. Daarnaast wordt een torenvalkkast geplaatst op het terrein.

Beplantingsplan- en beheerplan

Voor dit plan is een concreet beplantings- en beheerplan opgesteld, welke is opgenomen in het separaat bijgevoegde Ruimtelijk Kwaliteitsplan (inrichtingsplan).

6.4 Maatschappelijke meerwaarde

De realisatie van het zonneveld zorgt op verschillende aspecten voor een maatschappelijke meerwaarde. Ten eerste wordt met het zonneveld duurzame energie opgewekt. Aan deze opwekking van duurzame energie is maatschappelijk behoefte. Zo is zowel op rijks, provinciaal als gemeentelijk niveau de doelstelling uitgesproken fors meer duurzame energie te gaan opwekken. Het voorliggende project draagt daaraan bij. Het realiseren van kruidenrijk grasland en andere landschapselementen draagt bij aan de biodiversiteit. Tot slot worden er mogelijkheden geboden voor financiële participatie (zie paragraaf 2.3.10).

7

UITVOERBAARHEID

7.1 Inleiding

Dit hoofdstuk beschrijft de uitvoerbaarheid van het te ontwikkelen plan. De ruimtelijke uitvoerbaarheid, de maatschappelijke uitvoerbaarheid en de economische uitvoerbaarheid wordt beschreven.

7.2 Ruimtelijke uitvoerbaarheid

In voorgaande hoofdstukken is beschreven hoe het voorgenomen project past binnen het van toepassing zijnde overheidsbeleid. Geconstateerd is dat er geen omgeving- en milieukundige belemmeringen zijn. Ruimtelijk is de voorgenomen ontwikkeling daarmee uitvoerbaar.

7.3 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Omgevingsproces

Pure Energie heeft inwoners van De Krim en belanghebbenden zorgvuldig geïnformeerd over het plan en blijft dit de komende tijd doen. Een samenvatting van het omgevingsproces is weergegeven in paragraaf 2.3.11.

Vooroverleg

Het Rijk

Geoordeeld is dat dit ruimtelijke plan geen nationale belangen schaadt. Daarom is afgezien van het voeren van vooroverleg met het Rijk.

Provincie Overijssel

Het voorgenomen plan is afgestemd met de provincie Overijssel.

Waterschap Vechtstromen

Het voorgenomen plan is afgestemd met het waterschap.

Zienswijzen

De ontwerp omgevingsvergunning heeft ter inzage gelegen van 21 mei 2020 tot en met 1 juli 2020. Er zijn geen zienswijzen ingediend.

7.4 Economische uitvoerbaarheid

Kostenverhaal gemeente

Het bouwplan is geen aangewezen bouwplan als bedoeld in artikel 6.2.1 Besluit ruimtelijke ordening. Een exploitatieplan is dan ook niet nodig. Wel dient verhaal van planschadekosten te worden verzekerd. Hiertoe is een planschadeovereenkomst gesloten.

Financiering zonnenveld

De ontwikkeling van zonnenvelden doet Pure Energie voor eigen rekening en risico. Hierbij wordt SDE+ subsidie aangevraagd die voor dit type projecten is bedoeld.

7.5 Conclusie

Uit de voorgaande paragrafen blijkt dat het voorgenomen plan ruimtelijk, maatschappelijk, en economisch uitvoerbaar is. De voorgenomen ontwikkeling kan dus worden gerealiseerd.

BIJLAGEN

- **Ruimtelijk Kwaliteitsplan (inrichtingsplan)**
- **Quickscan flora en fauna**
- **Aerius berekening**
- **Watertoets**